

แผนปฏิบัติการ
โครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในสถานศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

แผนปฏิบัติการ
โครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในสถานศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

คำนำ

แผนปฏิบัติการโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 เป็นการดำเนินการภายใต้โครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในสถานศึกษา (โครงการโรงเรียนสุจริต) ในกรอบแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ มุ่งตอบสนองนโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 แผนแม่บทบูรณาการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579) และยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ 3 (พ.ศ. 2560-2564) ซึ่งมีแนวทางหลักในการดำเนินงาน 3 แนวทาง ประกอบด้วย 1) ปลุกฝังวิถีคิด ปลุกจิตสำนึกให้มีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต 2) ป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ และ 3) ปราบปรามการทุจริต

แผนปฏิบัติการโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในสถานศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ประกอบด้วยสาระสำคัญ คือ **ส่วนที่ 1** บทนำ นำเสนอ สภาพการณ์ทุจริตคอร์รัปชันในประเทศไทย ข้อมูลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา การดำเนินงานเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในสถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมถึงการวิเคราะห์ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ITA Online) **ส่วนที่ 2** นำเสนอ บริบทที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และนโยบายที่เกี่ยวข้อง **ส่วนที่ 3** แผนปฏิบัติการโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมสำคัญของโครงการ ที่มีความเชื่อมโยงกับแผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประกอบด้วย 4 กิจกรรมหลัก ดังนี้

1. การดำเนินกิจกรรมตามโครงการโรงเรียนสุจริต
2. การขับเคลื่อนหลักสูตรต้านทุจริตศึกษา (Anti-Corruption Education)
3. การดำเนินกิจกรรมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุจริต
4. การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาออนไลน์ (ITA Online)

ขอขอบคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่ให้ความร่วมมือในการจัดทำแผนปฏิบัติการโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 จนสำเร็จเป็นกรอบทิศทางในการดำเนินการปลุกฝังวิถีคิด ปลุกจิตสำนึกให้มีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาประเทศอย่างเป็นรูปธรรม

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ 1 บทนำ	1
สภาพการณ์ทุจริตคอร์รัปชันในประเทศไทย	1
ข้อมูลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3	4
การดำเนินงานเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในสถานศึกษา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	7
การวิเคราะห์ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาออนไลน์ (Integrity and Transparency Assessment Online : ITA Online)	10
ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	12
การนำผลการประเมิน ITA ไปสู่การปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงาน	13
แนวทางการจัดทำแผนปฏิบัติการโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563	15
ส่วนที่ 2 บริบทที่เกี่ยวข้อง	16
ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี	17
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	19
เป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ	20
แผนย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็น การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ	20
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 - 2564)	25
โมเดลประเทศไทยสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน (Thailand 4.0)	26
ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ 3 (พ.ศ. 2560 - 2564)	27
ส่วนที่ 3 แผนปฏิบัติการโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในสถานศึกษา	38
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563	
แผนปฏิบัติการโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในสถานศึกษา	38
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563	
แบบสรุปโครงการ/กิจกรรมแผนปฏิบัติการโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563	50

ส่วนที่ 1 บทนำ

สภาพการณ์ทุจริตคอร์รัปชันในประเทศไทย

ปัจจุบัน ปัญหาการคอร์รัปชันถือได้ว่าเป็นปัญหาใหญ่ที่เกิดขึ้นในประเทศต่างๆ ทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทย ซึ่งปัญหานี้ยังไม่มีทีท่าว่าจะหมดไป อีกทั้งยังทวีความรุนแรงและซับซ้อนมากขึ้นเรื่อยๆ แม้ว่าประเทศไทยจะก้าวเข้าสู่ความทันสมัย มีระบบการบริหารราชการสมัยใหม่ มีการรณรงค์จากองค์กรของรัฐ หรือองค์กรอิสระต่างๆ เห็นพ้องกันว่า การทุจริตคอร์รัปชันเป็นปัญหาที่นำไปสู่ความยากจน และเป็นอุปสรรคที่ขัดขวางการพัฒนาประเทศอย่างแท้จริง สำหรับประเทศไทยนั้นเป็นที่ทราบกันทั่วไปว่า ปัญหาเรื่องการทุจริตคอร์รัปชันเป็นปัญหาสำคัญลำดับต้นๆที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศเป็นอย่างมาก ปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้นมาช้านานจนฝังรากลึกและพบเกือบทุกกลุ่มอาชีพในสังคมไทย เกี่ยวพันกับวิถีชีวิตของคนไทยมาอย่างยาวนานหรือกล่าวได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมไทยไปแล้ว

สาเหตุของปัญหาที่พบ คือ การทุจริตคอร์รัปชันเป็นประเพณีนิยมที่ปฏิบัติมาตั้งแต่ดั้งเดิมและมีอิทธิพลต่อความคิดของคนในปัจจุบันอยู่ค่อนข้างมาก ฉะนั้น พฤติกรรมการปฏิบัติของข้าราชการจึงไม่สอดคล้องกับแนวความคิดของการเป็นข้าราชการสมัยใหม่ การทุจริตคอร์รัปชันของข้าราชการด้วยความไม่รู้หรือด้วยความบริสุทธิ์ใจ จึงยังคงปรากฏอยู่ค่อนข้างมาก นอกจากนี้ การทุจริตคอร์รัปชันของข้าราชการอยู่ที่ตัวข้าราชการ ปัญหาที่เกิดจากความคิด ความไม่มีประสิทธิภาพของตัวระบบ และปัญหาของตัวข้าราชการ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของรายได้ สวัสดิการ จริยธรรมในการทำงานความคาดหวังและโอกาสในชีวิตของตัวข้าราชการ การบริหารราชการแผ่นดินเป็นสาเหตุที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งของการเกิดคอร์รัปชันในวงราชการ อันนำไปสู่การสูญเสียเงินรายได้ของรัฐบาล ความไม่เสมอภาคในการให้บริการของข้าราชการแก่ผู้ติดต่อ ประชาชนผู้เสียภาษีไม่ได้รับบริการที่มีคุณภาพ

จากการจัดอันดับดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index: CPI) ปี 2557 และปี 2558 ประเทศไทยได้คะแนนการประเมิน 38 คะแนน ในปี 2559 ประเทศไทยได้คะแนนการประเมิน 35 คะแนน ในปี 2560 ประเทศไทยได้คะแนนการประเมิน 37 คะแนน และในปี 2561 ประเทศไทยได้คะแนนการประเมินลดลงเหลือ 36 คะแนน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าประเทศไทยยังมีการทุจริตคอร์รัปชันอยู่ในระดับสูงซึ่งสมควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน

แนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ 3 (พ.ศ.2560 - 2564) โดยกำหนดวิสัยทัศน์ว่า “ประเทศไทยใสสะอาด ไทยทั้งชาติต้านทุจริต” (Zero Tolerance & Clean Thailand) และกำหนดพันธกิจ “สร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริต ยกระดับธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการทุกภาคส่วนแบบบูรณาการและปฏิรูปกระบวนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตทั้งระบบ ให้มีมาตรฐานสากล” พร้อมทั้งกำหนดเป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ว่า “ระดับคะแนนของดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index: CPI) สูงกว่าร้อยละ 50” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างสังคมที่มีพฤติกรรมร่วมต้านการทุจริตในวงกว้าง และมีปัจจัยความสำเร็จในการบรรลุวัตถุประสงค์ คือ ทุกภาคส่วนร่วมส่งเสริมการกลมเกลียวทางสังคมและ

ส่งเสริมการเรียนรู้ในทุกช่วงวัยตั้งแต่ปฐมวัย รวมถึงฝึกกำลังและความร่วมมือทุกภาคส่วนในการเปลี่ยนสภาพแวดล้อมที่นำไปสู่สังคมที่มีค่านิยมร่วมต้านทุจริต และมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ สร้างนวัตกรรมในการต่อต้านการทุจริต มีกลไกป้องกันการทุจริตและระบบบริหารจัดการ ตามหลักธรรมาภิบาล โดยมีปัจจัยความสำเร็จ คือ มีกระบวนการทำงานด้านป้องกันการทุจริตเปลี่ยนแปลงสู่การทำงานเชิงรุก สามารถป้องกันการทุจริตได้อย่างเท่าทัน และมีประสิทธิภาพ มีการบูรณาการการทำงานระหว่างองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการทุจริตอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีกลุ่มเป้าหมายหลัก คือ เด็กและเยาวชน ทั้งนี้ มีความเชื่อมโยงกับ ยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต โดยดำเนินการผ่านกลยุทธ์การปรับฐานความคิดทุกช่วงวัย ตั้งแต่ปฐมวัยให้สามารถแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม และส่งเสริมให้มีระบบและกระบวนการกล่อมเกลாதงสังคมเพื่อต้านทุจริต พร้อมทั้งเสริมพลังการมีส่วนร่วมของพลเมือง (Civic Participation) และบูรณาการทุกภาคส่วนเพื่อต่อต้านการทุจริต และมีความเชื่อมโยงกับ ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาระบบป้องกันการทุจริตเชิงรุก โดยดำเนินการผ่านกลยุทธ์การพัฒนาวัฒนธรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อลดปัญหาการทุจริต อีกทั้งพัฒนา วิเคราะห์และบูรณาการระบบการประเมินด้านคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน เพื่อเชื่อมโยงกับแนวทางการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้เรื่องการทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทย

นอกจากนี้ ทิศทางการพัฒนายุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ 3 ยังมีความสอดคล้องกับทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) ยุทธศาสตร์ที่ 6 ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพและธรรมาภิบาลในภาครัฐ ซึ่งแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ได้จัดทำขึ้นบนพื้นฐานของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579) ถือเป็นแผนแม่บทหลักของการพัฒนาประเทศ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) รวมทั้งการปรับโครงสร้างประเทศไทยไปสู่ประเทศไทย 4.0 โดยกำหนดประเด็นการพัฒนา พร้อมทั้ง แผนงาน/โครงการสำคัญที่ต้องดำเนินการให้เห็นผลเป็นรูปธรรมในช่วง 5 ปีแรกของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อเตรียมความพร้อมของคน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศ ให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การปลูกฝัง “คนไทยไม่โกง” และยุทธศาสตร์การป้องกันด้วยการเสริมสร้างสังคมธรรมาภิบาล ของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี อีกด้วย

ทั้งนี้ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 มีแผนงานและโครงการสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ แผนงานที่ 5.9 การสร้างกลไก “ยับยั้ง” และ “สร้างความตระหนักรู้” เพื่อป้องกันการทุจริต ที่กล่าวถึงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา ภายใต้กรอบแนวคิด “โรงเรียนสุจริต” เพื่อสร้างองค์ความรู้และกระบวนการเรียนรู้ที่เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง ปลูกจิตสำนึก ทักษะกระบวนการคิด มีวินัย ซื่อสัตย์ อยู่อย่างพอเพียง มีจิตสาธารณะ ซึ่งเป็นคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในฐานะหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบงานการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้กับเยาวชนส่วนใหญ่ของประเทศ ให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพในอนาคต ตระหนักในความสำคัญของการเตรียมการด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในสถานศึกษา ได้ร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ 3 (พ.ศ. 2560 – 2564) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจ

และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) มาอย่างต่อเนื่องโดยดำเนินโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในสถานศึกษา (โครงการโรงเรียนสุจริต) เพื่อวางรากฐานการปลูกจิตสำนึก ซึ่งเป็นกลไกในการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตของประเทศชาติ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาแก่นักเรียน ครู ผู้บริหาร และบุคลากรทางการ ศึกษาให้เกิดคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต โดยเริ่มพัฒนาจากกลุ่มเป้าหมายที่เป็นโรงเรียนสุจริตต้นแบบ จำนวน 225 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาละ 1 โรงเรียน) และขยายเครือข่ายโรงเรียนสุจริตเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 จนครบทุกโรงเรียนในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

นอกจากนี้การดำเนินโครงการยังขยายผลให้ครอบคลุมถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งเป็นหน่วยงาน ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภายใต้กิจกรรมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุจริต เพื่อให้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีการดำเนินงานตามภารกิจอย่างโปร่งใส อีกทั้งยังมีการนำเครื่องมือการประเมิน คุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ การศึกษา (Integrity and Transparency Assessment: ITA) มาขยายผลเพื่อพัฒนาและยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใสในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและ สร้างกลไกและกระบวนการป้องกันการทุจริตให้มีความเข้มแข็งและเท่าทันต่อสถานการณ์การทุจริต สอดคล้อง แนวทางของปฏิญญาโรงเรียนสุจริต ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการป้องกัน ด้านการปลูกฝัง และด้านการสร้างเครือข่าย

เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการดำเนินการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ร่วมกับ สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนดแนวทางการจัดทำแผนปฏิบัติการ โครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในสถานศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2563 เพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแปลงแนวทางและมาตรการตามยุทธศาสตร์ชาติฯ ไปสู่ การปฏิบัติโดยกำหนดไว้ในแผนปฏิบัตินโยบาย 4 ปี และแผนปฏิบัตินโยบายประจำปี โดยให้ยึดกรอบยุทธศาสตร์หลัก ที่ใช้ในการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบให้คำนึงถึงความสอดคล้องกับ นโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 แผนแม่บทบูรณาการป้องกัน ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) และ ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ 3 (พ.ศ. 2560-2564)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 จึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการโครงการเสริมสร้าง คุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในสถานศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 เพื่อเป็นกรอบทิศทางในการดำเนินการปลูกฝังวิถีคิด ปลูกจิตสำนึกให้มีวัฒนธรรม และพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายและแนวทางการพัฒนา ประเทศอย่างเป็นรูปธรรม

ข้อมูลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 เป็นหน่วยงานที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีอำนาจหน้าที่ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องการแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พ.ศ.2560 ประกาศ ณ วันที่ 22 พฤศจิกายน พ.ศ.2560 ข้อ 5 ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีอำนาจหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. จัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่น
2. วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษา และหน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษา และแจ้งการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบ รวมทั้งกำกับ ตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว
3. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
4. กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและในเขตพื้นที่การศึกษา
5. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
6. ประสานระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการจัดและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
7. จัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา และประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
8. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานศึกษาประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา รูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา
9. ดำเนินการและประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
10. ประสาน ส่งเสริม การดำเนินการของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานด้านการศึกษา
11. ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
12. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

สภาพทั่วไป

1. ที่ตั้ง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ตั้งอยู่เลขที่ 354 หมู่ที่ 2 ตำบลหัวขวาง อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดมหาสารคาม บนที่ราบสูงโคราชเป็นพื้นที่กึ่งกลางภาคอีสาน เรียกว่า สะดืออีสาน อยู่ห่างทิศตะวันตกเฉียงเหนือของจังหวัดมหาสารคาม ห่างจากตัวจังหวัดมหาสารคาม ประมาณ 28 กิโลเมตร อำเภอกุสุมาลย์มีพื้นที่จำนวน 827.876 ตารางกิโลเมตร

2. อาณาเขต

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 มีพื้นที่ครอบคลุม 4 อำเภอ 34 ตำบล 479 หมู่บ้าน มีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับอำเภอเชียงยืน และอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับอำเภอกันทรวิชัย และอำเภอเมืองมหาสารคาม
ทิศใต้	ติดต่อกับอำเภอบรบือ อำเภอกุดรัง จังหวัดมหาสารคาม
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับอำเภอบ้านแฮด และอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

3. ภูมิประเทศ

พื้นที่อำเภอโกสุมพิสัย เป็นที่ราบสูง พื้นที่เป็นคลื่น ลุ่ม ๆ ดอนๆ ไม่มีภูเขา มีแม่น้ำชีไหลผ่านแบ่งพื้นที่ออกเป็น 2 ส่วน พื้นที่ด้านตะวันออกเฉียงเหนือ และทิศเหนือของแม่น้ำชี เป็นที่ราบลุ่มส่วนมากเป็นดินเหนียวปนทรายชาวบ้านเรียกว่าขาทาม พื้นที่ทิศใต้และตะวันตกเฉียงใต้ของแม่น้ำชี บริเวณใกล้แม่น้ำเป็นที่ราบลุ่ม ดินเหนียวปนทรายเรียกว่าขาทาม แต่พื้นที่ที่ไกลออกไปจากแม่น้ำชี พื้นที่ส่วนมากเป็นดินทรายแห้งแล้งชาวบ้านเรียกว่าขาโคกพื้นที่บางส่วนจะเป็นเนินสูงสลับกับที่ลุ่มเหมือนลูกคลื่น

4. สภาพการปกครองพื้นที่/ประชากร

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลสภาพการปกครอง พื้นที่/ประชากร

อำเภอ	การปกครอง					พื้นที่ ตาราง กม.	ประชากร (คน)
	ระยะห่าง จาก จังหวัด	จำนวน ตำบล	จำนวน หมู่บ้าน	เทศบาล	อบต.		
โกสุมพิสัย	28	17	231	1	17	827.876	111,046
เชียงยืน	50	8	116	2	7	289.00	56,454
กุดรัง	40	5	85	-	5	267.00	37,168
ชื่นชม	75	4	47	2	2	113.00	24,960
รวม		34	479	5	31	1,496.876	229,628

ข้อมูลประชากร ณ ธันวาคม 2561

ข้อมูลพื้นฐานทางการศึกษา

ข้อมูลทั่วไป

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 จัดตั้งขึ้นตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ปรับปรุงแก้ไขการกำหนดเขตพื้นที่การศึกษา และกำหนดเขตพื้นที่การศึกษาเพิ่มเติม พ.ศ. 2551 ลงวันที่ 18 มกราคม 2551 มีผลบังคับใช้ ตั้งแต่วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2551 จัดการศึกษา 3 ระดับ ประกอบด้วย ระดับปฐมวัย ระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาตอนต้นตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ดำเนินการจัดการศึกษาตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีอำเภอในเขตบริการ 4 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอโกสุมพิสัย อำเภอเชียงยืน อำเภอกุดรัง และอำเภอชื่นชม

ตารางที่ 2 แสดงข้อมูลจำนวนบุคลากร

รายการ	จำนวน/หน่วย
1.สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1	
1.1 หน่วยงาน/กลุ่ม	10 กลุ่ม
1.2 โรงเรียนในสังกัด	145 โรงเรียน
2.ห้องเรียน	1,329 ห้อง
3.นักเรียน	17,694 คน
3.1 ก่อนประถมศึกษา	3,514 คน
3.2 ประถมศึกษา	12,312 คน
3.3 มัธยมศึกษาตอนต้น	1,868 คน
4.ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	
4.1 ข้าราชการครูและบุคลากรในสังกัด 1,573 คน	
4.1.1 ผู้บริหาร	131 คน
4.1.2 ครูผู้สอน	985 คน
4.1.3 พนักงานราชการ	26 คน
4.1.4 ลูกจ้างประจำ	48 คน
4.1.5 ลูกจ้างชั่วคราว	360 คน
4.2 ข้าราชการครูและบุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 61 คน	
4.2.1 ผู้บริหาร	2 คน
4.2.2 ศึกษานิเทศก์	12 คน
4.2.3 บุคลากรทางการศึกษา 38 ค (2)	27 คน
4.2.4 ลูกจ้างประจำ	1 คน
4.2.5 ลูกจ้างชั่วคราว	20 คน

ข้อมูล 10 มิ.ย.62

การดำเนินงานเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในสถานศึกษา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ได้ดำเนินโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา (โครงการโรงเรียนสุจริต) โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อปลูกฝังให้นักเรียน ครู ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษาทุกคน มีคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต ได้แก่ ทักษะกระบวนการคิดมีวินัย ซื่อสัตย์สุจริต อยู่อย่างพอเพียง และมีจิตสาธารณะ รวมทั้งมีพฤติกรรมร่วมต้านการทุจริตทั้งในระดับสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ซึ่งเป็นการดำเนินงานที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ 3 (พ.ศ. 2560 – 2564) ประกอบด้วย

ยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต ผ่านการดำเนินกิจกรรมโรงเรียนสุจริต ได้แก่ กิจกรรมบริษัทสร้างการดี กิจกรรมสร้างสำนึกพลเมือง (Project Citizen) กิจกรรมถอดบทเรียน (Best Practice) ครูและผู้บริหาร เป็นต้น กิจกรรมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุจริต และการขับเคลื่อนการนำหลักสูตรต้านทุจริตศึกษา (หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน) ไปปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาในสังกัด

ในส่วนของยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาระบบป้องกันการทุจริตเชิงรุก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ได้เข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาออนไลน์ (ITA Online) โดยรับการประเมินจาก สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การดำเนินโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาล ในสถานศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 มีรายละเอียดโดยสรุป ดังนี้

1. การเตรียมการ

1.1 ส่งผู้แทนเข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการการบูรณาการความร่วมมือในการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบตามแนวทางของแผนแม่บทบูรณาการป้องกัน ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579) ประกอบด้วย 1) ผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนสุจริตในระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 2) ผู้รับผิดชอบโครงการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุจริต 3) ผู้รับผิดชอบการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และ 4) ผู้มีความชำนาญในระบบปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ เพื่อบูรณาการความร่วมมือในการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบในระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ร่วมกับผู้แทนจากสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด

1.2 ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนการนำหลักสูตรต้านทุจริตศึกษา (หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน) ไปปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาในสังกัด และ แผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 เพื่อเสนอให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาอนุมัติจัดสรรงบประมาณในการขับเคลื่อนการดำเนินกิจกรรม

2. การปฏิบัติ

2.1 ดำเนินการขับเคลื่อนการนำหลักสูตรด้านทฤษฎีศึกษา (หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน) ไปปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาในสังกัด

2.2 ดำเนินการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

2.3 ขยายผลการดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลโครงการโรงเรียนสุจริต เพื่อเตรียมรับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสถานศึกษาในสังกัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

2.4 ดำเนินกิจกรรมพัฒนาและยกระดับผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 2.5 รับการติดตาม และให้คำปรึกษาในการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 2.6 รับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาออนไลน์ (ITA Online) จากสำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. ติดตามการดำเนินโครงการ

3.1 นิเทศ กำกับ ติดตาม แบบบูรณาการ และการดำเนินการอื่น ๆ ตามโครงการโรงเรียนสุจริต

3.2 รายงานผลการขับเคลื่อนการนำหลักสูตรด้านทฤษฎีศึกษา (หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน) ไปปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาในสังกัด

3.3 รายงานผลการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

3.4 รายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2562 แผนงานบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ที่ได้รับการโอนจัดสรรจาก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผ่านทางเว็บไซต์โครงการโรงเรียนสุจริต (www.uprightschool.net)

4. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลการดำเนินโครงการ

เข้าร่วมกิจกรรม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การนำเสนอผลงาน และการประกวดแข่งขันกิจกรรมการเรียนรู้ ภายใต้โครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา (โครงการโรงเรียนสุจริต) ระดับภูมิภาค กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การนำเสนอผลงาน และการประกวดแข่งขันฯ กิจกรรมในโครงการโรงเรียนสุจริต ประกอบด้วย

1) กิจกรรมสร้างสำนักพลเมือง (Project Citizen) โดยคัดเลือกโรงเรียนสุจริตต้นแบบเป็นตัวแทนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเข้าร่วมกิจกรรม

2) กิจกรรมบริษัทสร้างการดี โดยคัดเลือกเครือข่ายโรงเรียนสุจริต ร้อยละ 10 เป็นตัวแทนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเข้าร่วมกิจกรรม

3) กิจกรรมถอดบทเรียน (Best Practice) ครู โดยคัดเลือกเครือข่ายโรงเรียนสุจริต ร้อยละ 10 เป็นตัวแทนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเข้าร่วมกิจกรรม

4) กิจกรรมถอดบทเรียน (Best Practice) ผู้บริหาร โดยคัดเลือกเครือข่ายโรงเรียนสุจริต ร้อยละ 10 เป็นตัวแทนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเข้าร่วมกิจกรรม

การวิเคราะห์ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาออนไลน์ (Integrity and Transparency Assessment Online : ITA Online) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากจะเป็นหน่วยงานระดับกรมที่รับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานจากสำนักงาน ป.ป.ช. แล้ว ยังเป็นหน่วยงานที่นำเครื่องมือการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) ไปขยายผลจนได้รับรางวัลประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (ITA Awards) ในฐานะหน่วยงานที่ได้้นำการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐไปขยายผลเพื่อพัฒนาและยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใสในหน่วยงานจนประสบความสำเร็จ โดยการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 225 เขต มาอย่างต่อเนื่อง

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 – 2562 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้พัฒนาวัตรกรรมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในรูปแบบออนไลน์ โดยมีแนวคิดการพัฒนาวัตรกรรมการประเมินด้วยระบบ ITA Online เพื่อความสะดวกในการจัดเก็บข้อมูล รวดเร็วในการวิเคราะห์และประมวลผล โปร่งใสตรวจสอบได้ด้วยระบบเวลาจริง (Real-time system) และการประเมินมีประสิทธิภาพ ลดภาระงานด้านเอกสาร (Paperless) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่รับการประเมินโดยปรับปรุงระบบการเก็บข้อมูล ให้เป็นแบบออนไลน์เต็มรูปแบบ

สำหรับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ซึ่งถือเป็นการดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง เข้าสู่ปีที่ 5 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ดำเนินการพัฒนาและออกแบบระบบการประเมินในครั้งนี้อย่างง่ายต่อการใช้งาน ลดความยุ่งยาก ซับซ้อนในการนำเข้าสู่ข้อมูล และคำนึงถึงความสะดวกในการตอบคำถามแบบสำรวจของผู้ที่เกี่ยวข้อง

นอกจากนี้ ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ยังถูกกำหนดเป็นตัวชี้วัดตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ตัวชี้วัดที่ 6.4 การกำกับดูแลการทุจริต ในส่วนของการประเมินการกำกับดูแลการทุจริตของผู้บริหารองค์การอีกด้วย

เกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาออนไลน์ (Integrity and Transparency Assessment Online : ITA Online)

เกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 นั้น ได้ให้ความสำคัญในการพัฒนาเกณฑ์การประเมินให้เกิดการสนับสนุนต่อการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index: CPI) ของประเทศไทยได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยได้ศึกษาข้อมูลจากผลการวิจัย เรื่อง แนวทางการปรับปรุงและแนวการพัฒนาเครื่องมือการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อนำไปสู่การยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI)

ของประเทศไทยให้สูงขึ้น ซึ่งการวิจัยดังกล่าวได้สังเคราะห์ประเด็นการสำรวจของแต่ละแหล่งข้อมูลที่องค์กรความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International) นำมาใช้ในการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต ประกอบกับการศึกษาข้อมูลทางวิชาการเพิ่มเติม การเชื่อมโยงให้เกิดความต่อเนื่องกับเกณฑ์การประเมินเดิม และการเชื่อมโยงกับเครื่องมืออื่นที่เกี่ยวข้อง ทำให้เกณฑ์การประเมินมีเนื้อหาครอบคลุมหลายด้าน ซึ่งเกี่ยวข้องกับคุณธรรม ความโปร่งใส และการทุจริต ทั้งที่มีลักษณะการทุจริตทางตรงและการทุจริตทางอ้อมรวมไปถึงบริบทแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการทุจริต ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานในการนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไข ลดโอกาสหรือความเสี่ยงที่จะเกิดการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ และส่งผลต่อการยกระดับคะแนน CPI ของประเทศไทยในระยะยาวได้ โดยจำแนกออกเป็น 10 ตัวชี้วัด ได้แก่

- 1) การปฏิบัติหน้าที่
- 2) การใช้งบประมาณ
- 3) การใช้อำนาจ
- 4) การใช้ทรัพย์สินของราชการ
- 5) การแก้ไขปัญหาการทุจริต
- 6) คุณภาพการดำเนินงาน
- 7) ประสิทธิภาพการสื่อสาร
- 8) การปรับปรุงระบบการทำงาน
- 9) การเปิดเผยข้อมูล
- 10) การป้องกันการทุจริต

เครื่องมือในการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาออนไลน์ (Integrity and Transparency Assessment Online : ITA Online)

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน จำแนกออกเป็น 3 เครื่องมือ ดังนี้

1) แบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal Integrity and Transparency Assessment: IIT) มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการประเมินระดับการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในที่มีต่อหน่วยงานตนเอง ในตัวชี้วัด การปฏิบัติหน้าที่ การใช้งบประมาณ การใช้อำนาจ การใช้ทรัพย์สินของราชการ และการแก้ไขปัญหาการทุจริต

2) แบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (External Integrity and Transparency Assessment: EIT) มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการประเมินระดับการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกที่มีต่อหน่วยงานที่ประเมิน ในตัวชี้วัดคุณภาพการดำเนินงาน ประสิทธิภาพการสื่อสาร และการปรับปรุงระบบการทำงาน

3) แบบตรวจการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment: OIT) มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการประเมินระดับการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะของหน่วยงาน เพื่อให้ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้ ในตัวชี้วัดการเปิดเผยข้อมูล และการป้องกันการทุจริต

ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

1.1 ผลคะแนนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ในภาพรวมระดับประเทศ จากการประเมินสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทั้งสิ้น 225 เขต ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 85.58 ซึ่งถือว่ามีคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานอยู่ใน **ระดับ A (Very Good)**

1.2 ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ได้คะแนน 85.89 ซึ่งถือว่ามีคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานอยู่ใน **ระดับ A (Very Good)** โดย ตัวชี้วัดการปฏิบัติหน้าที่ ได้คะแนนสูงสุด 96.57 คะแนน ส่วนตัวชี้วัดที่ได้คะแนนต่ำกว่าตัวชี้วัดอื่น ๆ คือ ตัวชี้วัดการป้องกันการทุจริต ได้คะแนน 72.77 คะแนน

1.3 ผลคะแนนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ที่ผ่านมา (พ.ศ. 2558 – 2562) สรุปได้ดังนี้

ปีงบประมาณ พ.ศ.	ผลคะแนน ITA	พัฒนาการ	ผลต่างของคะแนน ITA
2558	71.26	-	-
2559	79.88	เพิ่มขึ้น	+ 8.26
2560	76.16	ลดลง	- 3.72
2561	80.21	เพิ่มขึ้น	+ 4.05
2562	85.89	เพิ่มขึ้น	+ 5.68

1.4 การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 เป็นรายตัวชี้วัด ซึ่งได้จากการสำรวจความคิดเห็นของบุคลากรและเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้รับบริการหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และจากเอกสารหลักฐานการเปิดเผยข้อมูลผ่านทางเว็บไซต์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เรียงตามลำดับคะแนนได้ ดังนี้

ตัวชี้วัดที่	ประเด็นตัวชี้วัด	คะแนน	ระดับ	หมายเหตุ
1.	การปฏิบัติหน้าที่	96.57	AA	ผ่าน/ไม่ผ่าน
2.	การใช้งบประมาณ	84.13	B	ผ่าน/ไม่ผ่าน
3.	การใช้อำนาจ	95.44	AA	ผ่าน/ไม่ผ่าน
4.	การใช้ทรัพย์สินของราชการ	88.26	A	ผ่าน/ไม่ผ่าน
5.	การแก้ไขปัญหาการทุจริต	89.56	A	ผ่าน/ไม่ผ่าน
6.	คุณภาพการดำเนินงาน	92.27	A	ผ่าน/ไม่ผ่าน
7.	ประสิทธิภาพการสื่อสาร	85.63	A	ผ่าน/ไม่ผ่าน
8.	การปรับปรุงระบบการทำงาน	83.39	A	ผ่าน/ไม่ผ่าน
9.	การเปิดเผยข้อมูล	90.28	A	ผ่าน/ไม่ผ่าน
10.	การป้องกันการทุจริต	72.32	C	ผ่าน/ไม่ผ่าน

หมายเหตุ : คะแนนและระดับผลการประเมิน

ระดับ		คะแนน	หมายเหตุ
AA	Excellence	95.00 – 100	ผ่าน
A	Very Good	85.00 – 94.99	ผ่าน
B	Good	75.00 – 84.99	ไม่ผ่าน
C	Fair	65.00 – 74.99	ไม่ผ่าน
D	Poor	55.00 – 64.99	ไม่ผ่าน
E	Extremely Poor	50.00 – 54.99	ไม่ผ่าน
F	Fail	0 – 49.99	ไม่ผ่าน

การนำผลการประเมิน ITA ไปสู่การปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงาน

จากผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 เป็นรายตัวชี้วัด พบว่าตัวชี้วัดที่หน่วยงานควรมีการพัฒนาและยกระดับให้ดียิ่งขึ้น ดังนี้

1. การปฏิบัติหน้าที่

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะต้องมีแนวทางปฏิบัติงานโดยยึดหลักตามมาตรฐาน มีความโปร่งใส ปฏิบัติงานหรือดำเนินการตามขั้นตอนและระยะเวลาที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด และจะต้องเป็นไปอย่างเท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะเป็นผู้มาติดต่อทั่วไปหรือผู้มาติดต่อที่รู้จักกันเป็นการส่วนตัว รวมไปถึงการปฏิบัติงานอย่างมุ่งมั่นเต็มความสามารถ และมีความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่ที่รับผิดชอบ

2. การใช้งบประมาณ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะต้องจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีและเผยแพร่อย่างโปร่งใส ใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานอย่างคุ้มค่า เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และไม่เอื้อประโยชน์แก่ตนเองหรือพวกพ้อง และต้องเปิดโอกาสให้บุคลากรภายในมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานตนเองได้

3. การใช้อำนาจ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะต้องมีแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการมอบหมายงาน การประเมินผลการปฏิบัติงาน การคัดเลือกบุคลากรเพื่อให้สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ซึ่งจะต้องเป็นไปอย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ

4. การใช้ทรัพย์สินของราชการ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะต้องมีการจัดทำแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้ทรัพย์สินของราชการ ที่ถูกต้อง เพื่อเผยแพร่ให้บุคลากรภายในได้รับทราบและนำไปปฏิบัติ รวมไปถึงหน่วยงานจะต้องมีการกำกับดูแล และตรวจสอบการใช้ทรัพย์สินของราชการของหน่วยงานด้วย

5. การแก้ไขปัญหาการทุจริต

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะต้องทบทวนนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการทุจริต ในหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพ และจัดทำแผนงานด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของหน่วยงาน เพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหาการทุจริตได้อย่างเป็นรูปธรรม รวมไปถึงการประเมินเกี่ยวกับประสิทธิภาพการแก้ไขปัญหาการทุจริตของหน่วยงาน ที่จะต้องทำให้การทุจริตในหน่วยงานลดลงหรือไม่มีเลย และจะต้องสร้างความเชื่อมั่นให้บุคลากรภายใน ในการร้องเรียนเมื่อพบเห็นการทุจริตภายในหน่วยงานด้วย นอกจากนี้ หน่วยงานจะต้องมีกระบวนการเฝ้าระวัง

ตรวจสอบการทุจริตภายในหน่วยงาน รวมถึงการนำผลการตรวจสอบของฝ่ายตรวจสอบ จากทั้งภายในและภายนอก หน่วยงาน ไปปรับปรุงการทำงาน เพื่อป้องกันการทุจริตในหน่วยงาน

6. คุณภาพการดำเนินงาน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะต้องมีแนวทางปฏิบัติงานโดยยึดหลักตามมาตรฐาน ขั้นตอน และ ระยะเวลาที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด และจะต้องเป็นไปอย่างเท่าเทียมกันไม่เลือกปฏิบัติ รวมถึงจะต้องให้ข้อมูล เกี่ยวกับการดำเนินการ/ให้บริการของหน่วยงานแก่ผู้รับบริการ ผู้มาติดต่อ หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรงไปตรงมา ไม่ปิดบังหรือบิดเบือนข้อมูล และคำนึงถึงประโยชน์ของประชาชนและส่วนรวมเป็นหลัก ไม่มีการเอื้อประโยชน์ให้กับ บุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง

7. แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการสื่อสาร

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะต้องเผยแพร่ข้อมูลของหน่วยงานในเรื่องต่างๆ ต่อสาธารณชน ผ่านช่องทางที่หลากหลาย สามารถเข้าถึงได้ง่าย และไม่ซับซ้อน โดยข้อมูลที่เผยแพร่ต้องถูกต้องครบถ้วนและ เป็นปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลการดำเนินงานของหน่วยงานและข้อมูลที่สาธารณชนควรรับทราบ รวมถึงการจัด ให้มีช่องทางให้ผู้รับบริการ ผู้มาติดต่อ หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สามารถส่งคำติชมหรือความคิดเห็นเกี่ยวกับ การดำเนินงาน/การให้บริการ และมีการชี้แจงในกรณีที่มีข้อกังวล สงสัยได้อย่างชัดเจน รวมถึงจัดให้มีช่องทางให้ ผู้มาติดต่อ สามารถร้องเรียนการทุจริตของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน

8. แนวทางการปรับปรุงระบบการทำงาน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะต้องปรับปรุงพัฒนาหน่วยงาน ทั้งการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และ กระบวนการทำงานของหน่วยงานให้ดียิ่งขึ้น รวมไปถึงการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงาน เพื่อให้เกิด ความสะดวกรวดเร็วมากยิ่งขึ้น โดยควรมีกระบวนการเปิดโอกาสให้ผู้รับบริการ หรือผู้มาติดต่อ เข้ามามีส่วนร่วม ในการปรับปรุง พัฒนา การดำเนินงาน เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการ และควรให้ความสำคัญกับการปรับปรุง การดำเนินงานให้มีความโปร่งใสมากขึ้น

9. การเปิดเผยข้อมูล

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะต้องเปิดเผยข้อมูลต่าง ๆ ของหน่วยงานให้สาธารณชนได้รับทราบ ใน 5 ประเด็น คือ (1) ข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ ข้อมูลพื้นฐาน ข่าวประชาสัมพันธ์ และการปฏิสัมพันธ์ข้อมูล (2) การบริหารงาน ได้แก่ แผนดำเนินงาน การปฏิบัติงาน และการให้บริการ (3) การบริหารเงินงบประมาณ ได้แก่ แผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี และการจัดซื้อจัดจ้างหรือการจัดหาพัสดุ (4) การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล ได้แก่ นโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคล การดำเนินการตามนโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคล และหลักเกณฑ์ การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล และ (5) การส่งเสริมความโปร่งใสในหน่วยงาน ได้แก่ การจัดการ เรื่องร้องเรียนการทุจริต และการเปิดโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วม ซึ่งการเผยแพร่ข้อมูลในประเด็นข้างต้นแสดงถึง ความโปร่งใสในการบริหารงานและการดำเนินงานของหน่วยงาน

10. แนวทางการป้องกันการทุจริต

- 1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้องจัดทำโครงการ/กิจกรรม ปิงงบประมาณ พ.ศ. 2563 ที่มีแนวทาง สอดคล้องหรือสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาและยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใสของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
- 2) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้องดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริต ได้แก่ เจตจำนงสุจริต ของผู้บริหาร การประเมินความเสี่ยงเพื่อการป้องกันการทุจริต การเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กร และแผนปฏิบัติการ ป้องกันการทุจริต
- 3) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้องดำเนินการทบทวนและจัดทำมาตรการภายในเพื่อป้องกันการ ทุจริต ประกอบด้วย

- 3.1) มาตรการเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณะ
- 3.2) มาตรการให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วม
- 3.3) มาตรการส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง
- 3.4) มาตรการและแนวปฏิบัติในการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริตคอร์รัปชัน
- 3.5) มาตรการป้องกันการรับสินบน
- 3.6) มาตรการป้องกันการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม
- 3.7) มาตรการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจ

แนวทางการจัดทำแผนปฏิบัติการโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

การจัดทำแผนปฏิบัติการโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 มีแนวทางและขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษายุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนบูรณาการป้องกัน ปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบ ทบทวนข้อมูลและบริบทต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
2. จัดทำแผนปฏิบัติการโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 โดยใช้กรอบแนวทางตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
3. เสนอแผนปฏิบัติการโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ต่อ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ
4. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563
5. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโอนจัดสรรงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563
6. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการตามแผนปฏิบัติการโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ที่ได้รับความเห็นชอบ
7. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 รายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณที่ได้รับการโอนจัดสรรจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามช่องทางและระยะเวลาที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

ส่วนที่ 2 บริบทที่เกี่ยวข้อง

สำหรับประเทศไทยได้กำหนดทิศทางการป้องกันและปราบปรามการทุจริตซึ่งมีความสอดคล้องกับสถานการณ์ทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และความรุนแรง รวมถึงการสร้างความตระหนักในการประพฤติปฏิบัติตนด้วยความซื่อสัตย์สุจริตของคนในสังคม ทั้งนี้ สำนักงาน ป.ป.ช. ในฐานะองค์กรหลักด้านการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการทุจริต รวมทั้งบูรณาการการทำงานด้านการต่อต้านการทุจริตเข้ากับทุกภาคส่วน ดังนั้น สารระสำคัญที่มีความเชื่อมโยงกับทิศทางการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ที่สำนักงาน ป.ป.ช. มีดังนี้

๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560
๒. ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580)
๓. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ
ประเด็น การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. 2561 – 2580)
๔. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564)
๕. โมเดลประเทศไทยสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน (Thailand 4.0)
๖. ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ 3 (พ.ศ. 2560 - 2564)

สารสำคัญทั้ง 5 ด้านจะเป็นเครื่องมือชี้นำทิศทางการปฏิบัติงานและการบูรณาการด้านต่อต้านการทุจริตของประเทศเพื่อให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2560 กำหนดในหมวดที่ 4 หน้าที่ของประชาชนชาวไทยว่า “...บุคคลมีหน้าที่ ไม่ร่วมมือหรือสนับสนุนการทุจริต และประพฤติมิชอบทุกรูปแบบ” ถือได้ว่าเป็นครั้งแรกที่รัฐธรรมนูญได้กำหนดให้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตเป็นหน้าที่ของประชาชนชาวไทยทุกคน นอกจากนี้ยังกำหนดชัดเจนในหมวดที่ 5 หน้าที่ของรัฐว่า “รัฐต้องส่งเสริม สนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งภาครัฐและภาคเอกชนและจัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและขจัดการทุจริต และประพฤติมิชอบดังกล่าวอย่างเข้มงวด รวมทั้งกลไกในการส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกัน เพื่อมีส่วนร่วมในการรณรงค์ให้ความรู้ต่อต้านการทุจริต หรือชี้เบาะแส โดยได้รับความคุ้มครองจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ” การบริหารราชการแผ่นดินรัฐต้องเสริมสร้างให้ประชาชนได้รับบริการที่สะดวก มีประสิทธิภาพที่สำคัญ คือ ไม่เลือกปฏิบัติตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ซึ่งการบริหารงานบุคคลของหน่วยงานของรัฐต้องเป็นไปตามระบบคุณธรรมตามที่กฎหมายบัญญัติ โดยอย่างน้อยต้องมีมาตรการป้องกันมิให้ผู้ใช้อำนาจหรือกระทำการโดยมิชอบแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่ หรือกระบวนการแต่งตั้ง หรือการพิจารณาความดีความชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และรัฐต้องจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว การที่รัฐธรรมนูญได้ให้ความสำคัญต่อการบริหารราชการที่มีประสิทธิภาพและการบริหารบุคคลที่มีคุณธรรมนั้นสืบเนื่องมาจากช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาได้เกิดปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารบุคคล มีการโยกย้ายแต่งตั้งที่ไม่เป็นธรรม บังคับหรือชี้แนะให้ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติงานโดยไม่ยึดมั่นในหลักผลประโยชน์แห่งรัฐ รวมถึงการมุ่งเน้นการแสวงหาผลประโยชน์ให้กับ

ตนเองรวมถึงพวกพ้องรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 จึงได้มีความพยายามที่จะแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าต้องการสร้างประสิทธิภาพในระบบการบริหารงานราชการแผ่นดินและเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล และมีคุณธรรมจริยธรรมตามที่กำหนดเอาไว้

ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี เป็นยุทธศาสตร์ที่ยึดวัตถุประสงค์หลักแห่งชาติเป็นแม่บทหลัก เพื่อเป็นกรอบการกำหนดนโยบาย ทิศทางการพัฒนา การลงทุนของภาคเอกชนที่สอดคล้องกับเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ การบริหารราชการแผ่นดิน การจัดสรรงบประมาณ ฯลฯ ดังนั้น ทิศทางด้านป้องกันและปราบปรามการทุจริต การสร้างความโปร่งใสและธรรมาภิบาลในการบริหารราชการแผ่นดินของหน่วยงานภาครัฐ ทุกหน่วยงานจะถูกกำหนดจากยุทธศาสตร์ชาติ (วิสัยทัศน์ประเทศระยะ 20 ปี) และยุทธศาสตร์การพัฒนาระยะ 5 ปี เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนเป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” นำไปสู่การพัฒนาให้คนไทยมีความสุขและตอบสนองต่อการบรรลุซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ ในการที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างรายได้ระดับสูงเป็นประเทศพัฒนาแล้ว และสร้างความสุขของคนไทย สังคมมีความมั่นคงเสมอภาคและเป็นธรรม ประเทศสามารถแข่งขันได้ในระบบเศรษฐกิจโดยมีกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) ดังนี้

1. ด้านความมั่นคง

- (1) เสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- (2) ปฏิรูปกลไกการบริหารประเทศและพัฒนาความมั่นคงทางการเมือง ขจัดคอร์รัปชัน สร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม
- (3) การรักษาความมั่นคงภายในและความสงบเรียบร้อยภายในตลอดจนการบริหารจัดการความมั่นคงชายแดนและชายฝั่งทะเล
- (4) การพัฒนาระบบ กลไก มาตรการและความร่วมมือระหว่างประเทศทุกระดับ และรักษาดุลยภาพความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงรูปแบบใหม่
- (5) การพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพการผนึกกำลังป้องกันประเทศการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ สร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศ
- (6) การพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติและระบบบริหารจัดการภัยพิบัติ รักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม
- (7) การปรับกระบวนการทำงานของกลไกที่เกี่ยวข้องจากแนวตั้งสู่แนวระนาบมากขึ้น

2. ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

- (1) การพัฒนาสมรรถนะทางเศรษฐกิจ ส่งเสริมการค้า การลงทุน พัฒนาสู่ชาติการค้า
- (2) การพัฒนาภาคการผลิตและบริการ เสริมสร้างฐานการผลิตเข้มแข็ง ยั่งยืน และส่งเสริมเกษตรกรรายย่อยสู่เกษตรยั่งยืนเป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม
- (3) การพัฒนาผู้ประกอบการและเศรษฐกิจชุมชน พัฒนาทักษะ ผู้ประกอบการ ยกกระดับผลิตภาพแรงงาน และพัฒนา SMEs สู่สากล

(4) การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษและเมือง พัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ ชายแดน และพัฒนาระบบเมือง ศูนย์กลางความเจริญ

(5) การลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการขนส่ง ความมั่นคงและพลังงาน ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการวิจัย และพัฒนา

(6) การเชื่อมโยงกับภูมิภาคและเศรษฐกิจโลก สร้างความเป็นหุ้นส่วน การพัฒนากับนานาชาติ ส่งเสริมให้ไทยเป็นฐานของการประกอบ ธุรกิจ ฯลฯ

3. ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน

(1) พัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต

(2) การยกระดับการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพเท่าเทียมและทั่วถึง

(3) ปลุกฝังระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์

(4) การสร้างเสริมให้คนมีสุขภาวะที่ดี

(5) การสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทย

4. ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาค และเท่าเทียมกันทางสังคม

(1) สร้างความมั่นคงและการลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม

(2) พัฒนาระบบบริการและระบบบริหารจัดการสุขภาพ

(3) มีสภาพแวดล้อมและนวัตกรรมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตในสังคมสูงวัย

(4) สร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางสังคม ทูทางวัฒนธรรมและ ความเข้มแข็งของชุมชน

(5) พัฒนาการสื่อสารมวลชนให้เป็นกลไกในการสนับสนุนการพัฒนา

5. ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

(1) จัดระบบอนุรักษ์ พื้ฟูและป้องกันการทำลาย ทรัพยากรธรรมชาติ

(2) วางระบบบริหารจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพทั้ง 25 ลุ่มน้ำ เน้นการปรับระบบการบริหารจัดการอุทกภัย

อย่างบูรณาการ

(3) การพัฒนาและใช้พลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

(4) การพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศและเมืองที่เป็น มิตรกับสิ่งแวดล้อม

(5) การร่วมลดปัญหาโลกร้อนและปรับตัวให้พร้อมกับการ เปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

(6) การใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์และนโยบายการคลัง เพื่อสิ่งแวดล้อม

6. ด้านการปรับสมดุลและพัฒนา ระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

(1) การปรับปรุงโครงสร้าง บทบาท ภารกิจของหน่วยงาน ภาครัฐ ให้มีขนาดที่เหมาะสม

(2) การวางระบบบริหารราชการแบบบูรณาการ

(3) การพัฒนาระบบบริหารจัดการกำลังคนและพัฒนา บุคลากรภาครัฐ

(4) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

(5) การปรับปรุงกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ

(6) ให้ทันสมัย เป็นธรรมและเป็นสากล

- (7) พัฒนาระบบการให้บริการประชาชนของหน่วยงานภาครัฐ
- (8) ปรับปรุงการบริหารจัดการรายได้และรายจ่ายของภาครัฐ

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ จัดทำขึ้นภายใต้ความจำเป็นในการแก้ไขสถานการณ์ปัญหาการทุจริตของประเทศ ซึ่งที่ผ่านมาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตได้มีความพยายามในการแก้ไขปัญหาการทุจริตของประเทศ โดยได้ร่วมกันสร้างเครื่องมือกลไก และกำหนดเป้าหมายสำหรับการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าว ได้สร้างให้ทุกภาคส่วนในสังคมเกิดความตื่นตัวและเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามบทบาทและภาระหน้าที่ของตนเองเพิ่มมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันประเทศไทยยังคงประสบปัญหาความรุนแรงในการทุจริต สืบเนื่องมาจากวิวัฒนาการของการทุจริตซึ่งมีรูปแบบที่สลับซับซ้อน ปัญหาการขาดจิตสำนึกในการแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนและส่วนรวม โดยสถานการณ์ปัญหาการทุจริตที่จำเป็นต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วนคือการรวมตัวกันเพื่อร่วมกระทำความทุจริต ร่วมกันฉ้อโกงรัฐ โดยเฉพาะในโครงการขนาดใหญ่ที่ต้องใช้งบประมาณมาก ทำให้รัฐและประเทศชาติได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรง จากการสูญเสียงบประมาณแผ่นดินไปกับการทุจริตที่อาจมีความยากและซับซ้อนต่อการตรวจสอบของหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต การแก้ไขปัญหาการทุจริตจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการกำหนดแนวทางในการป้องกันแก้ไขปัญหาดังกล่าว

การจัดทำแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ได้ยึดแนวทางการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี เป็นกรอบในการจัดทำ โดยแผนแม่บทฯ มี 2 แนวทางการพัฒนาหลัก ดังนี้ (1) การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ มุ่งเน้นการปรับพฤติกรรม “คน” โดยการปลูกฝังวิถีคิดในกลุ่มเป้าหมายเด็กและเยาวชนเพื่อปฏิรูป “คนรุ่นใหม่” ให้มีจิตสำนึกในความซื่อสัตย์สุจริตเพื่อสร้างพลังร่วมในการแก้ไขปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบต่อไปในอนาคตและการปรับ “ระบบ” โดยการสร้างนวัตกรรมต่อต้านการทุจริต เพื่อให้การดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ในทุกขั้นตอนการดำเนินงาน เท่าทันพลวัตของการทุจริต ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการตรวจสอบ แจ้งข้อมูล และชี้เบาะแสการทุจริตและประพฤติมิชอบ ซึ่งจะนำไปสู่การลดจำนวนคดีทุจริตและประพฤติมิชอบในหน่วยงานภาครัฐ (2) การปราบปรามการทุจริต มุ่งเน้นการเสริมสร้างประสิทธิภาพของกระบวนการและกลไกการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ทั้งในด้านของการดำเนินคดีทุจริตมีความรวดเร็ว เฉียบขาด เป็นธรรม และการพัฒนาปรับปรุงมาตรการทางกฎหมายเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการปราบปรามการทุจริตให้ได้ผลและมีประสิทธิภาพ กำหนดเป้าหมายการพัฒนาในระยะ 20 ปี โดยใช้ดัชนีการรับรู้การทุจริต เป็นเป้าหมายในการดำเนินการของแผนแม่บทฯ ซึ่งได้กำหนดให้ประเทศไทยมีอันดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตในปี พ.ศ. 2580 อยู่ในอันดับ 1 ใน 20 ของโลก

เป้าหมายการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ

ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

- 2.3 กองทัพ หน่วยงานด้านความมั่นคง ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน มีความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาคความมั่นคง
- 2.4 ประเทศไทยมีบทบาทด้านความมั่นคงเป็นที่ชื่นชมและได้รับการยอมรับโดยประชาคมระหว่างประเทศ
- 2.5 การบริหารจัดการความมั่นคงมีผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

2.3 ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดภัย จริตและประพฤติมิชอบ

ประเด็นภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

4.1 การรักษาความสงบภายในประเทศ

- 4.1.4 การพัฒนาและเสริมสร้างกลไกที่สามารถป้องกันและขจัดสาเหตุของประเด็นปัญหาความมั่นคงที่สำคัญ

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

4.6 ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดภัย จริตและประพฤติมิชอบ

- 4.6.1 ประชาชนและภาคีต่าง ๆ ในสังคมร่วมมือกันในการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- 4.6.2 บุคลากรภาครัฐยึดมั่นในหลักคุณธรรม จริยธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต
- 4.6.3 การปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบมีประสิทธิภาพมีความเด็ดขาดเป็นธรรม และตรวจสอบได้
- 4.6.4 การบริหารจัดการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างเป็นระบบแบบบูรณาการ

เป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย			
		ปี 2561 - 2565	ปี 2566 - 2570	ปี 2571 - 2575	ปี 2576 - 2580
ประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ	ดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย (อันดับ/คะแนน)	อยู่ในอันดับ 1 ใน 54 และ/หรือได้คะแนนไม่ต่ำกว่า 50 คะแนน	อยู่ในอันดับ 1 ใน 43 และ/หรือได้คะแนนไม่ต่ำกว่า 57 คะแนน	อยู่ในอันดับ 1 ใน 32 และ/หรือได้คะแนนไม่ต่ำกว่า 62 คะแนน	อยู่ในอันดับ 1 ใน 20 และ/หรือได้คะแนนไม่ต่ำกว่า 73 คะแนน

แผนย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็น การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

เป้าหมายสำคัญของยุทธศาสตร์ชาติในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ คือ ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดภัย จริตและประพฤติมิชอบ มีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในทุกกระดับ โดยเฉพาะการสร้างวัฒนธรรมแยกแยะประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมของบุคลากรภาครัฐให้เกิดขึ้น รวมทั้งสร้างจิตสำนึกและค่านิยมให้ทุกภาคส่วนตื่นตัว ละอายต่อการทุจริตประพฤติมิชอบทุกรูปแบบ มีส่วนร่วมต่อต้านการทุจริต พร้อมทั้งส่งเสริมสนับสนุนให้ภาคีองค์กร ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ชุมชน ประชาชน และภาคีต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการสอดส่องเฝ้าระวัง ให้ข้อมูล

แจ้งเบาะแสการทุจริต และตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ และภาคส่วนอื่น ๆ โดยได้รับความคุ้มครองจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นนี้ได้กำหนดแผนย่อยไว้ 2 แผน คือ

1. แผนย่อยการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ

การประเมินความเป็นไปได้ของสถานการณ์ในอนาคตของประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตให้เห็นภาพในมิติด้านต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในระยะ 20 ปีข้างหน้าที่ตั้งอยู่บนแนวคิดพื้นฐานว่า ประชาชนและสังคมจะตื่นตัวต่อการทุจริตให้ความสนใจข่าวสารและตระหนักถึงผลกระทบของการทุจริตต่อประเทศ มีการแสดงออกซึ่งการต่อต้านการทุจริตทั้งในชีวิตประจำวันและการแสดงออกผ่านสื่อต่าง ๆ ประชาชนในแต่ละช่วงวัยจะได้รับกระบวนการกล่อมเกลாதองศาว่าการทุจริตถือเป็นพฤติกรรมที่นอกจากจะผิดกฎหมายและทำให้เกิดความเสียหายต่อประเทศแล้ว ยังเป็นพฤติกรรมที่ไม่ได้รับการยอมรับทางสังคม ประชาชนจะมีวิถีคิดที่ทำให้สามารถแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมได้ วัฒนธรรมทางสังคมจะหล่อหลอมให้ประชาชนจะไม่กระทำการทุจริตเนื่องจากมีความละอายต่อตนเองและสังคม และไม่ยอมให้ผู้อื่นกระทำการทุจริตอันส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อสังคมส่วนรวมด้วย และจะเกิดการรวมกลุ่มกันทางสังคมเพื่อก่อให้เกิดสภาวะการลงโทษทางสังคมต่อการกระทำ รวมทั้งประชาชนคนไทยทุกคนจะแสดงเจตจำนงต่อต้านการทุจริตอย่างเข้มข้น ผ่านกระบวนการเลือกตั้งและกระบวนการเข้าสู่อำนาจของตัวแทนของประชาชนทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น ประชาชนจะให้ความสนใจในการตรวจสอบรัฐบาลและนักการเมืองในการดำเนินการตามเจตจำนงทางการเมืองมากขึ้น เป็นแรงกดดันให้รัฐบาลต้องบริหารประเทศอย่างสุจริตและโปร่งใสโดยกระบวนการนโยบายของรัฐบาลไม่สามารถเป็นช่องทางในการแสวงหาผลประโยชน์ โดยจะมีกลไกการตรวจสอบการดำเนินนโยบายของรัฐที่เข้มข้นมากขึ้น

อย่างไรก็ตาม ในอนาคต 20 ปีข้างหน้า การทุจริตน่าจะทวีความรุนแรง ชับซ้อน และยากแก่การตรวจสอบมากยิ่งขึ้น อันเนื่องมาจากเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยและก้าวหน้าอย่างรวดเร็วของสังคมโลกและพลวัตของการทุจริตที่ผู้กระทำการทุจริตหาช่องทางการทุจริตที่ยากแก่การตรวจสอบมากยิ่งขึ้น แต่สภาวะทางสังคมที่ตื่นตัวต่อต้านและตรวจสอบการทุจริตมากยิ่งขึ้น จึงอาจจะทำให้แนวโน้มการทุจริตลดลง ส่งผลให้กระบวนการป้องกันการทุจริตยิ่งทวีความสำคัญ โดยต้องพัฒนากระบวนการและรูปแบบของการป้องกันการทุจริตให้เท่าทันต่อพลวัตของการทุจริตเพื่อให้สามารถระงับยับยั้งการทุจริตได้อย่างเท่าทันไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อประเทศ ควรมุ่งเน้นการพัฒนาไกลและกระบวนการป้องกันการทุจริตให้มีความเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพในทุกหน่วยของสังคมทั้งระดับบุคคลและระดับองค์กร โดยสร้างจิตสำนึกและค่านิยมให้ทุกภาคส่วนตื่นตัวและละอายต่อการทุจริตและประพฤติมิชอบทุกรูปแบบ ส่งเสริมสนับสนุนให้ภาคีองค์กรภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ชุมชนและประชาชน และเครือข่ายต่าง ๆ สอดส่องเฝ้าระวัง ให้ข้อมูลและร่วมตรวจสอบการดำเนินการของหน่วยงานภาครัฐตามความเหมาะสม โดยมีการวางมาตรการคุ้มครองพยานและผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันต่อปัญหาการทุจริตและสร้างพลังร่วมในการแก้ไขปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบ พร้อมทั้งสร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบของบุคลากรภาครัฐและกำหนดมาตรการให้หน่วยงานภาครัฐและทุกภาคส่วนดำเนินงานอย่างโปร่งใส เพื่อเสริมสร้างคุณธรรม ความสุจริตและความซื่อสัตย์ ความโปร่งใส และเป็นธรรม นอกจากนี้ ต้องกำหนดให้มีการลงโทษผู้กระทำความผิดกรณีทุจริตและประพฤติมิชอบอย่างจริงจังและรวดเร็วเป็นการป้องกันการทุจริตเชิงรุกเพื่อให้เท่าทันต่อพลวัตของการทุจริต

1.1 แนวทางการพัฒนา

1) **ปลูกและปลูกจิตสำนึกการเป็นพลเมืองที่ดี มีวัฒนธรรมสุจริต และการปลูกฝังและหล่อหลอมวัฒนธรรมในกลุ่มเด็กและเยาวชนทุกช่วงวัย** ทุกระดับ มุ่งเน้นการปรับพฤติกรรม “คน” โดยการ “ปลูก” และ “ปลุก” จิตสำนึกความเป็นพลเมืองที่ดี มีวัฒนธรรมสุจริต สามารถแยกแยะได้ว่าสิ่งใดเป็นประโยชน์ส่วนตน สิ่งใดเป็นประโยชน์ส่วนรวม มีความละเอียดต่อการกระทำความผิด ไม่เพิกเฉยอดทนต่อการทุจริต และเข้ามามีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ รวมถึงการส่งเสริมการสร้างวัฒนธรรมและค่านิยมสุจริตในระดับชุมชนเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมค่านิยมที่ยึดประโยชน์สาธารณะมากกว่าประโยชน์ส่วนตน และต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบในทุกรูปแบบ โดยเฉพาะการส่งเสริมวัฒนธรรมสุจริตผ่านหลักสูตรการศึกษาภาคบังคับที่เด็กไทยทุกคนต้องเรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงระดับอุดมศึกษา เพื่อปฏิรูป “พลเมืองไทยในอนาคต” ให้มีความเป็นพลเมืองเต็มขั้น สามารถทำหน้าที่ความเป็นพลเมืองที่ดี มีจิตสำนึกยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริต มีความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย

2) **ส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความใสสะอาด ปราศจากพฤติกรรมที่ส่อไปในทางทุจริต** โดยการปฏิบัติหน้าที่ราชการอย่างเปิดเผย โปร่งใส ถูกต้องเป็นธรรม ไม่คดโกง รู้จักแยกแยะเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การงาน การสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กร โดยการสนับสนุนให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่รัฐเข้ามามีส่วนร่วมเป็นเครือข่ายต่อต้านการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง สอดส่องติดตามพฤติกรรมเสี่ยงและแจ้งเบาะแส เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบได้ โดยมีมาตรการสนับสนุนและคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแส

3) **พัฒนาค่านิยมของนักการเมืองให้มีเจตนาธรรมที่แน่วแน่ในการทำตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม** เนื่องจากผู้บริหารประเทศ/ท้องถิ่น/ชุมชน ต้องมีคุณธรรมและจริยธรรมสูงกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมทั่วไปในสังคม เพื่อเป็นต้นแบบแก่ประชาชน เด็ก เยาวชน และสังคมโดยรวม โดยนอกเหนือจากคุณสมบัติตามที่กำหนดตามกฎหมายแล้ว ผู้บริหารประเทศต้องมีคุณสมบัติทางจริยธรรมด้วย มีการพัฒนาระดับการมีจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเพื่อสร้างนักการเมืองที่มีคุณธรรมจริยธรรม รวมทั้งกำกับจริยธรรมภายในพรรคการเมือง

4) **ปรับ “ระบบ” เพื่อลดจำนวนคดีทุจริตและประพฤติมิชอบในหน่วยงานภาครัฐ** มุ่งเน้นการสร้างนวัตกรรมต่อต้านการทุจริตอย่างต่อเนื่อง เพื่อสนับสนุนให้การดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ในทุกขั้นตอนการดำเนินงาน และมีความเท่าทันต่อพลวัตของการทุจริต โดยการพัฒนาเครื่องมือเพื่อสร้างความโปร่งใส มุ่งเน้นการสร้างนวัตกรรมและมาตรการในการต่อต้านการทุจริตที่มีประสิทธิภาพและเท่าทันต่อพลวัตของการทุจริต รวมถึงการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ มีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต และการบูรณาการติดตามประเมินผลการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐในโครงการลงทุนขนาดใหญ่ของรัฐและรัฐวิสาหกิจตั้งแต่ขั้นวางแผนก่อนดำเนินงาน ขึ้นระหว่างการดำเนินงาน และขั้นสรุปผลหลังการดำเนินโครงการ

5) **ปรับระบบงานและโครงสร้างองค์กรที่เอื้อต่อการลดการใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่** เช่น การนำระบบเทคโนโลยีเข้ามาใช้แทนการใช้ดุลพินิจเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงาน การสร้างมาตรฐานที่โปร่งใสในกระบวนการบริการของภาครัฐ ลดขั้นตอนกระบวนการและระยะเวลาในการปฏิบัติงานด้วยวิธีปฏิบัติที่ชัดเจนตรวจสอบได้ ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อลดการใช้ดุลพินิจของผู้มีอำนาจในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต รวมถึงการสร้างความโปร่งใสในการบริการข้อมูลภาครัฐทั้งระบบ โดยการ

พัฒนาระบบข้อมูลดิจิทัลที่มีการกำหนดกฎเกณฑ์ กติกา กระบวนการ ขั้นตอนการดำเนินงานการเข้าถึงข้อมูล รวมถึง ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างและการใช้งบประมาณของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูลสาธารณะ สร้างความ โปร่งใส และส่งเสริมให้มีการตรวจสอบการบริหารจัดการของภาครัฐโดยสาธารณชน ซึ่งรวมถึงการมีกลไกที่เปิดโอกาส ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างและการดำเนินการภาครัฐ เพื่อบูรณาการการทำงาน ของรัฐและประชาชน รวมถึงส่งเสริมสนับสนุนการตื่นตัวและเพิ่มขีดความสามารถของประชาชนในการร่วมเฝ้าระวัง และป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันที่มีอยู่ใกล้ตัว โดยมีมาตรการสนับสนุนและคุ้มครองผู้ชี้เบาะแสที่สามารถสร้างความ เชื่อมั่นและมั่นใจให้กับผู้ให้เบาะแส

เป้าหมายและตัวชี้วัด

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย			
		ปี 2561 - 2565	ปี 2566 - 2570	ปี 2571 - 2575	ปี 2576 - 2580
1. ประชาชนมี วัฒนธรรม และพฤติกรรม ชื่อสัตย์สุจริต	ร้อยละของเด็กและเยาวชน ไทย มีพฤติกรรมที่ยึดมั่นความ ชื่อสัตย์สุจริต	ร้อยละ 50	ร้อยละ 60	ร้อยละ 70	ร้อยละ 80
	ร้อยละของประชาชน ที่มีวัฒนธรรมค่านิยมสุจริต มีทัศนคติและพฤติกรรมใน การต่อต้านการทุจริตและ ประชูปฏิมิชอบ	ร้อยละ 50	ร้อยละ 60	ร้อยละ 70	ร้อยละ 80
	ร้อยละของหน่วยงานที่ผ่าน เกณฑ์การประเมิน ITA	ร้อยละ 80 (85 คะแนน ขึ้นไป)	ร้อยละ 100 (85 คะแนน ขึ้นไป)	ร้อยละ 90 (90 คะแนน ขึ้นไป)	ร้อยละ 100 (90 คะแนน ขึ้นไป)
2. คดีทุจริตและ ประพฤติ มิชอบลดลง	จำนวนคดีทุจริตใน ภาพรวม	ลดลงร้อยละ 10	ลดลงร้อยละ 50	ลดลงร้อยละ 70	ลดลงร้อยละ 80
	จำนวนคดีทุจริตราย หน่วยงาน - จำนวนข้อร้องเรียน เจ้าหน้าที่ภาครัฐที่ถูกชี้ มูลเรื่องวินัย (ทุจริต)	ลดลงร้อยละ 10	ลดลงร้อยละ 50	ลดลงร้อยละ 70	ลดลงร้อยละ 80
	- จำนวนข้อร้องเรียน เจ้าหน้าที่ภาครัฐที่ถูกชี้ มูลว่ากระทำการทุจริต	ลดลงร้อยละ 10	ลดลงร้อยละ 50	ลดลงร้อยละ 70	ลดลงร้อยละ 80
	จำนวนคดีทุจริตที่ เกี่ยวข้องกับผู้ดำรง ตำแหน่งทางการเมือง	ลดลงร้อยละ 25	ลดลงร้อยละ 50	ลดลงร้อยละ 80	ลดลงร้อยละ 90

2. แผนย่อยการปราบปรามการทุจริต

การจะบรรลุเป้าหมาย ประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ กลไกและกระบวนการปราบปรามการทุจริตจะต้องมีประสิทธิภาพมากขึ้น กฎหมายจะต้องมีความทันสมัย การบังคับใช้กฎหมายและการดำเนินคดีจะต้องมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว ทำให้คดีความมีปริมาณลดลง แนวทางในการปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ จึงควรมุ่งเน้นการส่งเสริมการปรับปรุงกระบวนการและกลไกที่เกี่ยวข้องในการปราบปรามการทุจริตอย่างต่อเนื่อง ให้มีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมทั้งการปรับปรุงกฎหมายและตรากฎหมายใหม่เพื่อสนับสนุนให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และมุ่งทำให้ผู้กระทำความผิดได้รับการดำเนินคดีและลงโทษ ทั้งทางวินัยและอาญาอย่างรวดเร็วและเป็นรูปธรรมเพื่อให้สังคมเกิดความเกรงกลัวต่อการทุจริต ควบคู่ไปกับการปรับปรุงระบบข้อมูลเรื่องร้องเรียนที่เชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานต่อต้านการทุจริตที่เกี่ยวข้องเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินคดี

2.1 แนวทางการพัฒนา

1) **เพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของกระบวนการและกลไกการปราบปรามการทุจริต** โดยการปรับกระบวนการทำงานด้านการปราบปรามการทุจริตเข้าสู่ระบบดิจิทัลมาใช้ในกระบวนการทำงานด้านการปราบปรามการทุจริตให้ได้มาตรฐานสากลและเป็นมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งรวมถึงการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและฐานข้อมูลเกี่ยวกับการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินที่ทันสมัย เท้าทันต่อการบิดเบือนทรัพย์สินและหนี้สิน รวมทั้งบูรณาการข้อมูลกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนต่าง ๆ ในการตรวจสอบความถูกต้องของทรัพย์สินและหนี้สิน

2) **ปรับปรุงกระบวนการปราบปรามการทุจริตที่มีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ** อาทิ ปรับปรุงขั้นตอนการดำเนินการที่ล่าช้าของหน่วยงานในกระบวนการปราบปรามการทุจริตให้มีความรวดเร็วและกระชับมากขึ้นเพื่อให้การดำเนินการปราบปรามการทุจริตตลอดกระบวนการจนถึงการลงโทษผู้กระทำความผิดเมื่อคดีถึงที่สุดเป็นไปอย่างรวดเร็วเห็นผล มีประสิทธิภาพ และเป็นที่ยอมรับของประชาชน อาทิ การบูรณาการประสานงานคดีที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตและประพฤติมิชอบ การปรับปรุงขั้นตอนการดำเนินการที่ล่าช้าและซ้ำซ้อนกันของหน่วยงานในกระบวนการปราบปรามการทุจริตทั้งระบบให้มีความรวดเร็ว การบูรณาการพัฒนาระบบฐานข้อมูลระหว่างหน่วยงานปราบปรามการทุจริตให้เข้าถึงง่ายและมีประสิทธิภาพ การปรับปรุงและพัฒนาระบบและกลไกที่เกี่ยวข้องกับการสืบสวนปราบปรามเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินการกับทรัพย์สินหรือผู้กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายฟอกเงินเพื่อให้การติดตามยึดคืนทรัพย์สินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันการยักยอก ถวายทรัพย์สินที่ได้มาโดยมิชอบ ไม่ให้เกิดความเสียหายขึ้น รวมทั้งการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงาน/องค์กรต่อต้านการทุจริตและองค์กรเอกชนในระดับนานาชาติ เพื่อสนับสนุนข้อมูลและองค์ความรู้ในการปราบปรามการทุจริต และอาชญากรรมข้ามชาติ

3) **พัฒนาการจัดการองค์ความรู้ด้านการปราบปรามการทุจริต** โดยการจัดทำระบบฐานข้อมูลองค์ความรู้ด้านการปราบปรามการทุจริต โดยประมวลจากคดีการทุจริตและผู้เชี่ยวชาญของหน่วยงานต่าง ๆ ในกระบวนการปราบปรามการทุจริต เพื่อให้เจ้าหน้าที่ปราบปรามการทุจริตของแต่ละหน่วยงานได้ศึกษาและมีสมรรถนะและความรู้ที่เป็นมาตรฐาน การพัฒนาสมรรถนะและองค์ความรู้เชิงสหวิทยาการของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการปราบปรามการทุจริตเพื่อให้ความรู้/ทักษะ/ขีดความสามารถ ที่เป็นมาตรฐานและเท่าทันต่อพลวัตของการทุจริต

เป้าหมายและตัวชี้วัด

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย			
		ปี 2561 - 2565	ปี 2566 - 2570	ปี 2571 - 2575	ปี 2576 - 2580
การดำเนินคดีทุจริต มีความรวดเร็ว เป็นธรรม โปร่งใส ไม่เลือกปฏิบัติ	กระบวนการดำเนินคดี ทุจริต ที่จำเป็นต้องขอขยาย ระยะเวลาเกินกว่า กรอบเวลาปกติ ที่กฎหมายกำหนด	ไม่เกินร้อยละ 25	ไม่เกินร้อยละ 20	ไม่เกินร้อยละ 15	ไม่เกินร้อยละ 10
	จำนวนคดีอาญา ที่หน่วยงานไต่สวน คดีทุจริตถูกฟ้องกลับ	ไม่เกินร้อยละ 4 ของจำนวนคดี ที่ส่งฟ้อง	ไม่เกินร้อยละ 3 ของจำนวนคดี ที่ส่งฟ้อง	ไม่เกินร้อยละ 2 ของจำนวนคดี ที่ส่งฟ้อง	ไม่เกินร้อยละ 1 ของจำนวนคดี ที่ส่งฟ้อง

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 - 2564) กำหนดในยุทธศาสตร์ที่ 6 การบริหารจัดการภาครัฐ การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบและธรรมาภิบาลในสังคมไทย ในยุทธศาสตร์นี้ได้กำหนดกรอบ แนวทางการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและคอร์รัปชัน มุ่งเน้นการส่งเสริม และพัฒนาปลูกฝังค่านิยม วัฒนธรรม วิธีคิดและกระบวนการที่คนมีความตระหนัก มีความรู้เท่าทันและมีภูมิต้านทาน ต่โอกาสและการชักจูงให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชันและมีพฤติกรรมไม่ยอมรับการทุจริตประพฤติมิชอบ รวมทั้งสนับสนุนทุกภาคส่วนในสังคมได้เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และมุ่งเน้นให้เกิดการส่งเสริมธรรมาภิบาลในภาคเอกชน เพื่อเป็นการตัดวงจรการทุจริตระหว่างนักการเมือง ข้าราชการ และนักธุรกิจออกจากกัน ทั้งนี้ การบริหารงานของส่วนราชการต้องมีความโปร่งใสและตรวจสอบได้

โมเดลประเทศไทยสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน (Thailand 4.0) เป็นโมเดลที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวคิดหลักในการบริหารประเทศ ถอดรหัสออกมาเป็น 2 ยุทธศาสตร์สำคัญ คือ (1) การสร้างความเข้มแข็งจากภายใน (Strength from Within) และ (2) การเชื่อมโยงกับประชาคมโลกในยุทธศาสตร์ การสร้างความเข้มแข็งจากภายใน Thailand 4.0 เน้นการปรับเปลี่ยน 4 ทิศทางและเน้นการพัฒนาที่สมดุลใน 4 มิติ มิติที่หยิบยก คือ การยกระดับศักยภาพและคุณค่าของมนุษย์ (Human Wisdom) ด้วยการพัฒนาคนไทยให้เป็น “มนุษย์ที่สมบูรณ์” ผ่านการปรับเปลี่ยนระบบนิเวศน์ การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างแรงบันดาลใจบนเพาะความคิดสร้างสรรค์ ปลุกฝังจิตสาธารณะ ยึดประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้งมีความซื่อสัตย์ สุจริต มีวินัย มีคุณธรรมจริยธรรม มีความรับผิดชอบ เน้นการสร้างคุณค่าร่วม และค่านิยมที่ดี คือ สังคมที่มีความหวัง (Hope) สังคมที่เปี่ยมสุข (Happiness) และสังคมที่มีความสมานฉันท์ (Harmony)

ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ 3 (พ.ศ. 2560 - 2564)

วิสัยทัศน์

ประเทศไทยใสสะอาด ไทยทั้งชาติต้านทุจริต (Zero Tolerance & Clean Thailand)

พันธกิจ

สร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริตยกระดับธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการทุกภาคส่วนแบบบูรณาการ และปฏิรูปกระบวนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตทั้งระบบ ให้มีมาตรฐานสากล

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

ระดับคะแนนของดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) สูงกว่าร้อยละ 50

วัตถุประสงค์หลัก

- 1) สังคมมีพฤติกรรมร่วมต้านการทุจริตในวงกว้าง
- 2) เกิดวัฒนธรรมทางการเมือง (Political Culture) มุ่งต้านการทุจริตในทุกภาคส่วน
- 3) การทุจริตถูกยับยั้งอย่างเท่าทันด้วยนวัตกรรมกลไกป้องกันการทุจริต และระบบบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล
- 4) การปราบปรามการทุจริตและการบังคับใช้กฎหมาย มีความรวดเร็ว เป็นธรรม และได้รับความร่วมมือจากประชาชน
- 5) ดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทยมีค่าคะแนนในระดับที่สูงขึ้น

ยุทธศาสตร์หลัก

ยุทธศาสตร์มีความครอบคลุมกระบวนการดำเนินงานด้านการป้องกัน ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยกำหนดยุทธศาสตร์การดำเนินงานหลักออกเป็น 6 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 “สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต”

เป็นยุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้นให้ความสำคัญในกระบวนการการปรับสภาพสังคมให้เกิดภาวะที่ “ไม่ทนต่อการทุจริต” โดยเริ่มตั้งแต่กระบวนการกล่อมเกลางานสังคมในทุกระดับช่วงวัยตั้งแต่ปฐมวัย เพื่อสร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริต และปลูกฝังความพอเพียง มีวินัย ซื่อสัตย์ สุจริต เป็นการดำเนินการผ่านสถาบันหรือกลุ่มตัวแทนที่ทำหน้าที่ในการกล่อมเกลางานสังคมให้มีความเป็นพลเมืองที่ดี ที่มีจิตสาธารณะ จิตอาสา และความเสียสละเพื่อส่วนรวม และเสริมสร้างให้ทุกภาคส่วนมีพฤติกรรมที่ไม่ยอมรับและต่อต้านการทุจริตในทุกรูปแบบ

ยุทธศาสตร์ที่ 1 กำหนดกลยุทธ์และแนวทางตามกลยุทธ์ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต	
กลยุทธ์	แนวทางตามกลยุทธ์
1. ปรับฐานความคิดทุกช่วงวัย ตั้งแต่ปฐมวัยให้สามารถแยก ระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม	1.1 พัฒนาหลักสูตร บทเรียน การเรียนการสอน การนำเสนอ และรูปแบบ การป้องกันการทุจริตตามแนวคิดแยกกระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและ ผลประโยชน์ส่วนรวม ในทุกระดับ 1.2 การกำหนด พัฒนา หรือปรับปรุงมาตรฐานทางจริยธรรมและ จรรยาบรรณวิชาชีพ และมีการประกาศใช้อย่างจริงจัง
2. ส่งเสริมให้มีระบบและ	2.1 กล่อมเกลางานสังคมในทุกช่วงวัยตั้งแต่ปฐมวัย เพื่อสร้างพลเมืองที่ดี

ยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต	
กลยุทธ์	แนวทางตามกลยุทธ์
กระบวนการกลุ่มเกลาทางสังคมเพื่อต้านทุจริต	2.2 พัฒนานวัตกรรมและสื่อการเรียนรู้สำหรับทุกช่วงวัยตั้งแต่ปฐมวัย 2.3 พัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ 2.4 การใช้เครื่องมือการสื่อสารทางสังคมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรม 2.5 การเสริมบทบาทการกลุ่มเกลาทางสังคมของสื่อมวลชนและองค์กรวิชาชีพ 2.6 พัฒนามาตรวัดทางสังคม เพื่อเป็นเครื่องมือในการขัดเกลาพฤติกรรม
3. ประยุกต์หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเครื่องมือต้านทุจริต	3.1 นำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการกลุ่มเกลาทางสังคมและการปฏิบัติงานต่อต้านการทุจริต 3.2 พัฒนาหลักสูตร บทเรียน การเรียนการสอน การนำเสนอ และรูปแบบการป้องกันการทุจริตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการเรียนการสอนในทุกระดับ 3.3 พัฒนาระบบและจัดการองค์ความรู้การป้องกันการทุจริตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
4. เสริมพลังการมีส่วนร่วมของชุมชน (Community) และบูรณาการทุกภาคส่วนเพื่อต่อต้านการทุจริต	4.1 สร้างชุมชนเฝ้าระวัง ต่อต้านทุจริต 4.2 สร้างความตื่นตัวในการแสดงออกต่อเหตุการณ์ทางสังคมที่ผิดต่อจริยธรรมทางสังคมหรือกฎหมาย และผลักดันให้เกิดการลงโทษทางสังคม (Social Sanction) และทางกฎหมาย บนพื้นฐานของข้อเท็จจริงและเหตุผล 4.3 บูรณาการทุกภาคส่วนเพื่อต่อต้านการทุจริต

ยุทธศาสตร์ที่ 2 “ยกระดับเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริต”

จากสถานการณ์ความขัดแย้งในสังคมไทยในห้วงระยะกว่าทศวรรษที่ผ่านมา จะเห็นได้ว่าประชาชนทุกกลุ่มทุกฝ่ายต่างมีข้อเรียกร้องที่สอดคล้องร่วมกันประการหนึ่งคือการต่อต้านการทุจริตของรัฐบาลและเจ้าหน้าที่รัฐ การแสดงออกซึ่งเจตจำนงทางการเมืองของประชาชนทุกกลุ่มทุกฝ่ายที่ไม่ยอมรับและไม่อดทนต่อการทุจริตประพฤติ มิชอบไม่ว่าจะเป็นรัฐบาลใดก็ตาม ย่อมสะท้อนให้เห็นถึงเจตจำนงทางการเมืองอันแน่วแน่ของประชาชนไทยทุกกลุ่มทุกฝ่ายที่ต้องการให้การบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลและการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐเป็นไปด้วยความโปร่งใสปราศจากการทุจริตประพฤติมิชอบ ดังนั้น เพื่อเป็นการสนองตอบต่อเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริตอันแน่วแน่ของประชาชน จึงได้กำหนดให้มียุทธศาสตร์การนำเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริตไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมและสอดคล้องเป็นหนึ่งเดียวกันโดยเป็นยุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้นให้ประชาชนและรัฐบาลมีการนำเจตจำนงทางการเมืองในเรื่องการต่อต้านการทุจริตไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมและสอดคล้องเป็นหนึ่งเดียวกัน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 กำหนดกลยุทธ์ และแนวทางตามกลยุทธ์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยกระดับเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริต	
กลยุทธ์	แนวทางตามกลยุทธ์
1. พัฒนากลไกการกำหนดให้นักการเมืองแสดงเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริตต่อสาธารณชน	1.1 กำหนดให้นักการเมืองต้องแสดงเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริตต่อสาธารณชนก่อนลงสมัครรับเลือกตั้งหรือก่อนดำรงตำแหน่งทางการเมือง 1.2 กำหนดให้พรรคการเมืองจัดทำเอกสารแสดงเจตจำนงทางการเมืองของพรรคการเมืองในการต่อต้านการทุจริตและเผยแพร่ให้แก่ประชาชน
2. เร่งรัดการกำกับติดตามมาตรฐานทางจริยธรรมของนักการเมืองและเจ้าหน้าที่รัฐในทุกระดับ	2.1 ศึกษาและกำหนดแนวทาง/ขั้นตอนการกำกับติดตามมาตรฐานทางจริยธรรมของนักการเมืองและเจ้าหน้าที่รัฐ 2.2 การกำกับติดตามมาตรฐานทางจริยธรรมของนักการเมืองและเจ้าหน้าที่รัฐโดยประชาชน 2.3 การประเมินมาตรฐานทางจริยธรรมและคุณธรรมของนักการเมืองและเจ้าหน้าที่รัฐ
3. สนับสนุนให้ทุกภาคส่วนกำหนดกลยุทธ์และมาตรการสำหรับเจตจำนงในการต่อต้านการทุจริต	3.1 ศึกษาและวิเคราะห์แนวทางการกำหนดกลยุทธ์และมาตรการในการปฏิบัติเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริตทั้งในระดับชาติและท้องถิ่น 3.2 ประสานความร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ในการกำหนดกลยุทธ์และมาตรการในการปฏิบัติเจตจำนงทางการเมืองในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต 3.3 การส่งเสริมเจตจำนงทางการเมืองในระดับประชาชน
4. พัฒนาระบบการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเพื่อให้ได้รับการจัดสรรงบประมาณ	4.1 ศึกษาวิเคราะห์แนวทางการปฏิรูประบบการจัดสรรงบประมาณด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่เพียงพอและเหมาะสม 4.2 จัดทำแผนการปฏิรูประบบการจัดสรรงบประมาณด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่เพียงพอและเหมาะสม

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยกระดับเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริต	
กลยุทธ์	แนวทางตามกลยุทธ์
<p>รายจ่ายประจำปีที่มีสัดส่วนเหมาะสมกับการแก้ปัญหา</p>	
<p>5. ส่งเสริมการจัดตั้งกองทุนต่อต้านการทุจริตสำหรับภาคเอกชนและภาคประชาชน โดยรัฐให้การสนับสนุนทุนตั้งต้น</p>	<p>5.1 การศึกษาแนวทางการจัดตั้งกองทุนต่อต้านการทุจริตในรูปแบบนิติบุคคล</p> <p>5.2 พัฒนาตัวแบบกองทุนต่อต้านการทุจริตสำหรับภาคเอกชนและภาคประชาชน</p>
<p>6. ประยุกต์นวัตกรรมในการกำกับดูแลและควบคุมการดำเนินงานตามเจตจำนงทางการเมืองของพรรคการเมืองที่ได้แสดงไว้ต่อสาธารณะ</p>	<p>6.1 กำหนดให้พรรคการเมืองต้องแสดงแนวทางในการดำเนินนโยบายและการใช้งบประมาณต่อนโยบายนั้น ๆ ก่อนที่จะจัดให้มีการเลือกตั้ง</p> <p>6.2 จัดทำระบบฐานข้อมูลแนวทาง/มาตรการในการป้องกันการทุจริตในแต่ละโครงการที่พรรคการเมืองได้หาเสียงไว้กับประชาชน</p>

ยุทธศาสตร์ที่ 3 “สกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย”

การทุจริตเชิงนโยบาย (Policy Corruption) เป็นปัญหาที่พบมากขึ้นในปัจจุบัน ก่อให้เกิดผลเสียต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศอย่างมหาศาล ซึ่งจากผลการวิจัยที่ผ่านมาพบว่า การทุจริตเชิงนโยบายมักเกิดจากการใช้ช่องว่างทางกฎหมายเข้าแสวงหาประโยชน์ส่วนตน โดยพบตั้งแต่ขั้นตอนการกำหนดนโยบายของพรรคการเมือง การใช้อำนาจอย่างไม่โปร่งใส ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตระยะที่ 3 จึงได้กำหนดให้มียุทธศาสตร์ “สกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย” ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ที่มุ่งป้องกันการทุจริตตลอดกระบวนการนโยบาย ผ่านการกำหนดมาตรการกลไก เสริมสร้างธรรมาภิบาลตั้งแต่เริ่มขึ้นก่อตัวนโยบาย (Policy Formation) ขึ้นการกำหนดนโยบาย (Policy Formulation) ขึ้นตัดสินใจนโยบาย (Policy Decision) ขึ้นการนำนโยบายไปปฏิบัติ (Policy Implementation) ขึ้นการประเมินนโยบาย (Policy Evaluation) และขึ้นป้อนข้อมูลกลับ (Policy Feedback)

ยุทธศาสตร์ที่ 3 กำหนดกลยุทธ์ และแนวทางตามกลยุทธ์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 3 สกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย	
กลยุทธ์	แนวทางตามกลยุทธ์
1. วางมาตรการเสริมในการสกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบายบนฐานธรรมาภิบาล	1.1 การตรวจสอบแนวนโยบายหาเสียงของพรรคการเมือง 1.2 การพัฒนากระบวนการฉันทามติในการก่อตัวนโยบาย 1.3 การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับนโยบาย 1.4 พัฒนารอบขึ้นนำการกำหนดนโยบายตามหลักธรรมาภิบาล 1.5 พัฒนาเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงของนโยบาย Policy Risk Indicator (PRI) 1.6 พัฒนาแนวปฏิบัติในการยอมรับนโยบายที่ผิดพลาดและแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม 1.7 กำหนดมาตรการวิเคราะห์ความเสี่ยงและการใช้จ่ายงบประมาณ 1.8 เสริมสร้างความโปร่งใสในกระบวนการพิจารณาร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้อง 1.9 การกำหนดความรับผิดชอบทางการเมืองของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเกี่ยวกับการทุจริตเชิงนโยบาย 1.10 การกำหนดบทลงโทษในกรณีที่มีการฝ่าฝืนจริยธรรม หรือเป็นความผิดในทางบริหาร 1.11 การสร้างกลไกการตรวจสอบการใช้อำนาจของฝ่ายบริหาร 1.12 พัฒนานวัตกรรมเพื่อเสริมสร้างความโปร่งใสในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ 1.14 บูรณาการการติดตามและประเมินนโยบาย
2. การรายงานผลสะท้อนการสกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย (Policy Cycle Feedback)	- บูรณาการและประมวลผลข้อมูลเพื่อการรายงานนโยบาย
3. การพัฒนานวัตกรรมสำหรับการรายงานและตรวจสอบธรรมาภิบาลในการนำนโยบาย	- การพัฒนานวัตกรรมสำหรับการส่งเสริมภาคธุรกิจเอกชน สื่อมวลชน และประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 สกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย	
กลยุทธ์	แนวทางตามกลยุทธ์
ไปปฏิบัติ	
4. ส่งเสริมให้มีการศึกษา วิเคราะห์ ติดตาม และตรวจสอบ การทุจริตเชิงนโยบายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	4.1 ศึกษา วิเคราะห์ เพื่อสร้างองค์ความรู้ในการตรวจสอบการทุจริตเชิงนโยบายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 4.2 เผยแพร่องค์ความรู้ในการดำเนินนโยบายอย่างโปร่งใส และไร้การทุจริตให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่ 4 “พัฒนาระบบป้องกันการทุจริตเชิงรุก”

ยุทธศาสตร์นี้มุ่งเน้นการพัฒนากลไกและกระบวนการด้านการป้องกันการทุจริตของประเทศไทยให้มีความเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อลดโอกาสการทุจริตหรือทำให้การทุจริตเกิดยากขึ้นหรือไม่เกิดขึ้น โดยอาศัยทั้งการกำหนดกลไกด้านกฎหมาย กลไกทางการบริหาร และกลไกอื่น ๆ ตลอดจนเสริมสร้างการปฏิบัติงานของหน่วยงานทั้งภาครัฐ และเอกชนให้มีธรรมาภิบาลมากยิ่งขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่ 4 กำหนดกลยุทธ์ และแนวทางตามกลยุทธ์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาระบบป้องกันการทุจริตเชิงรุก	
กลยุทธ์	แนวทางตามกลยุทธ์
1. เพิ่มประสิทธิภาพระบบงานป้องกันการทุจริต	1.1 พัฒนามาตรการเชิงรุกที่สามารถแก้ไขปัญหาการทุจริตในแต่ละระดับ 1.2 พัฒนาระบบการทำงานแบบบูรณาการระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม 1.3 เพิ่มบทบาทของภาคเอกชน และภาคประชาสังคมในการเข้ามามีส่วนร่วมกับระบบการป้องกันการทุจริต

ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาระบบป้องกันการทุจริตเชิงรุก	
กลยุทธ์	แนวทางตามกลยุทธ์
	1.4 ยกระดับกลไกการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการป้องกันการทุจริต
2. สร้างกลไกการป้องกันเพื่อยับยั้งการทุจริต	2.1 สร้างกลไกป้องกันเพื่อยับยั้งการทุจริต 2.2 นำข้อเสนอแนะจากกลไกป้องกันเพื่อยับยั้งการทุจริตสู่การปฏิบัติ 2.3 กำหนดกลไกการติดตามและประเมินผลการนำข้อเสนอแนะไปสู่การปฏิบัติ
3. พัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อลดปัญหาการทุจริต	3.1 พัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศ ในระบบบริหารงานสาธารณะ เพื่อลดขั้นตอน หรือกระบวนการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่รัฐ 3.2 พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่เปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถศึกษา เรียนรู้ และหาข้อมูลเกี่ยวกับการป้องกันการทุจริต (กำหนดเรื่องที่ประชาชนให้ความสนใจ)
4. พัฒนารูปแบบการสื่อสารสาธารณะเชิงสร้างสรรค์เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรม	4.1 พัฒนาและยกระดับรูปแบบการสื่อสารสาธารณะเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรม 4.2 กำหนดแผนการติดต่อสื่อสารการตลาด (Integrated Marketing Communication : IMC) เพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม
5. การพัฒนา วิเคราะห์และบูรณาการระบบการประเมินด้านคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน เพื่อเชื่อมโยงกับแนวทางการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย	5.1 พัฒนาเกณฑ์มาตรฐานการประเมินด้านคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน 5.2 การบูรณาการระบบการประเมินด้านคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน
6. สนับสนุนให้ภาคเอกชนดำเนินการตามหลักบรรษัทภิบาล	6.1 ส่งเสริมการดำเนินงานตามหลักบรรษัทภิบาล 6.2 สร้างแรงจูงใจในการเป็นตัวอย่างองค์กรภาคเอกชนที่ปฏิบัติตามหลักบรรษัทภิบาล 6.3 กำหนดบทลงโทษกับภาคเอกชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการทุจริตอย่างเด็ดขาดและรุนแรง
7. พัฒนาสมรรถนะและองค์ความรู้เชิงสร้างสรรค์ของบุคลากรด้านการป้องกันการทุจริต	7.1 พัฒนาและยกระดับการพัฒนาบุคลากรด้านงานป้องกันและปราบปรามการทุจริต ให้มีความเป็นมืออาชีพและเป็นไปตามมาตรฐานสากล 7.2 ต่อยอด ขยายผล องค์ความรู้เชิงสร้างสรรค์ สำหรับการป้องกันการทุจริต
8. การพัฒนาระบบและส่งเสริมการดำเนินการตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. 2003 (United	8.1 นโยบายและแนวปฏิบัติเชิงป้องกันเพื่อต่อต้านการทุจริต 8.2 ปรับปรุงประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐให้รองรับการป้องกันการทุจริต 8.3 สร้างแนวทางการป้องกันการจัดซื้อจัดจ้างและการจัดการคลังของรัฐ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาระบบป้องกันการทุจริตเชิงรุก	
กลยุทธ์	แนวทางตามกลยุทธ์
Nations Convention against Corruption : UNCAC)	8.4 การรวบรวม การแลกเปลี่ยน การวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริต

ยุทธศาสตร์ที่ 5 “ปฏิรูปกลไกและกระบวนการการปราบปรามการทุจริต”

ยุทธศาสตร์การปฏิรูปกลไกและกระบวนการการปราบปรามการทุจริตเป็นยุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้นการปรับปรุงและพัฒนากลไกและกระบวนการต่าง ๆ ของการปราบปรามการทุจริตทั้งระบบให้สามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งในการปฏิรูปกลไกและกระบวนการการปราบปรามการทุจริตดังกล่าว จะมุ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพในการตราเป็นกฎหมาย (Legislation) การบังคับใช้กฎหมาย (Enforcement) การตัดสินคดีและลงโทษผู้กระทำผิด (Judiciary) การบูรณาการร่วมกันของหน่วยงานต่าง ๆ ในกระบวนการปราบปรามการทุจริต และจะมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ทันสมัยในการพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งยุทธศาสตร์นี้จะทำให้การปราบปรามการทุจริตเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น คดีการทุจริตจะถูกดำเนินการอย่างรวดเร็ว และผู้กระทำการทุจริตจะได้รับการลงโทษสาธารณชนและสังคมเกิดความตระหนักและเกรงกลัวที่จะกระทำการทุจริต อันจะส่งผลให้คดีการทุจริตมีอัตราการลดลงได้ในที่สุด

ยุทธศาสตร์ที่ 5 กำหนดกลยุทธ์และแนวทางตามกลยุทธ์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 5 “ปฏิรูปกลไกและกระบวนการการปราบปรามการทุจริต”	
กลยุทธ์	แนวทางตามกลยุทธ์
1. ปรับปรุงระบบรับเรื่องร้องเรียนการทุจริตให้มีประสิทธิภาพ	1.1 การปรับปรุงระบบการรับเรื่องร้องเรียนของหน่วยงานต่อต้านการทุจริตต่าง ๆ ให้มีความรวดเร็ว เข้าถึงได้โดยง่าย 1.2 การสร้างความเชื่อมั่นและความไว้วางใจต่อระบบการรับเรื่องร้องเรียน

ยุทธศาสตร์ที่ 5 “ปฏิรูปกลไกและกระบวนการการปราบปรามการทุจริต”	
กลยุทธ์	แนวทางตามกลยุทธ์
2. ปรับปรุงการตรวจสอบความเคลื่อนไหวและความถูกต้องของทรัพย์สินและหนี้สิน	2.1 การพัฒนาระบบการตรวจสอบความเคลื่อนไหวและการตรวจสอบความถูกต้องของทรัพย์สินและหนี้สิน รวมไปถึงระบบการติดตามทรัพย์สินคืนจากการทุจริต 2.2 การกำหนดกลุ่มเป้าหมายในการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินให้ครอบคลุมถึงโอกาสในการทุจริต
3. ปรับปรุงกระบวนการและพัฒนากลไกพิเศษในการปราบปรามการทุจริตที่มีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ	3.1 การปรับปรุงกระบวนการปราบปรามการทุจริตให้มีความรวดเร็วยิ่งขึ้น 3.2 การสร้างมาตรฐานการดำเนินการปราบปรามการทุจริต 3.3 การพัฒนากลไกพิเศษ (Fast Track) ในการปราบปรามการทุจริต 3.4 การเพิ่มบทบาทในการปราบปรามการทุจริตของหน่วยงานภาครัฐต้นสังกัด
4. ตรากฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายในการปราบปรามการทุจริตให้เท่าทันต่อพลวัตของการทุจริตและสอดคล้องกับสนธิสัญญาและมาตรฐานสากล	4.1 การตรากฎหมายหรือปรับปรุงกฎหมายให้เท่าทันต่อพลวัตของการทุจริต 4.2 การตรากฎหมายหรือปรับปรุงกฎหมายเพื่อสนับสนุนให้หน่วยงานในกระบวนการปราบปรามการทุจริตดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับสนธิสัญญาและมาตรฐานสากล 4.3 การประเมินติดตามการอนุวัติการตามสนธิสัญญา เพื่อให้ความเห็นทางกฎหมายในการเสนอแก้ไขกฎหมายและกระบวนการปราบปรามการทุจริตให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล 4.4 การบังคับใช้กฎหมายและดำเนินคดีตามระดับความเสียหาย ความเร่งด่วน และสถิติการทุจริต 4.5 การบังคับใช้กฎหมายและดำเนินคดีเฉพาะในแต่ละพื้นที่ของประเทศ 4.6 การบูรณาการกับหน่วยงานภาครัฐต้นสังกัดในการบังคับใช้กฎหมายและลงโทษทางอาญาหรือทางวินัยในความผิดเกี่ยวกับการทุจริตหรือจริยธรรมของเจ้าหน้าที่รัฐ
5. บูรณาการข้อมูลและข่าวกรองในการปราบปรามการทุจริต	5.1 พัฒนาระบบฐานข้อมูลประกอบการปราบปรามการทุจริตระหว่างหน่วยงานปราบปรามการทุจริต 5.2 จัดตั้งประชาคมข่าวกรองด้านการปราบปรามการทุจริต 5.3 การประสานความร่วมมือกับองค์กรสื่อมวลชน สื่อสาธารณะ หน่วยงานประชาสังคมและหน่วยงานธุรกิจเอกชน เกี่ยวกับข้อมูลและข่าวกรองประกอบการปราบปรามการทุจริต
6. การเพิ่มประสิทธิภาพในการคุ้มครองพยานและผู้แจ้งเบาะแส (Whistleblower) และเจ้าหน้าที่ในกระบวนการปราบปรามการทุจริต	6.1 การมีมาตรการในการคุ้มครองพยาน (Witness) และผู้ให้เบาะแส (Whistleblower) ที่มีความน่าเชื่อถือและสร้างความมั่นใจแก่ผู้ถูกคุ้มครองได้ 6.2 การมีมาตรการในการคุ้มครองเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการปราบปรามการทุจริต 6.3 การกำหนดรางวัลหรือสิ่งจูงใจในการแจ้งเบาะแสในคดี
7. พัฒนาสมรรถนะและ	7.1 การพัฒนาองค์ความรู้ ทักษะ และขีดความสามารถ รวมไปถึงความรู้

ยุทธศาสตร์ที่ 5 “ปฏิรูปกลไกและกระบวนการการปราบปรามการทุจริต”	
กลยุทธ์	แนวทางตามกลยุทธ์
องค์ความรู้เชิงสหวิทยาการของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการปราบปรามการทุจริต	ในเชิงสหวิทยาการให้แก่เจ้าหน้าที่ปราบปรามการทุจริต (Non-training) 7.2 การพัฒนาเจ้าหน้าที่ปราบปรามการทุจริตให้มีความรู้ ทักษะ และขีดความสามารถที่เป็นมาตรฐานและเท่าทันต่อพลวัตของการทุจริต (Training) 7.3 การแบ่งปันความรู้ (Knowledge Sharing) และแลกเปลี่ยนเจ้าหน้าที่ปราบปรามการทุจริต
8. การเปิดโปงผู้กระทำความผิดให้สาธารณชนรับทราบและตระหนักถึงโทษของการกระทำการทุจริตเมื่อคดีถึงที่สุด	- การเปิดโปงการทุจริตอย่างสร้างสรรค์และพัฒนาช่องทางในการเผยแพร่เปิดโปงการทุจริตที่เข้าถึงการรับรู้ของสาธารณชนอย่างกว้างขวาง
9. การเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินคดีทุจริตระหว่างประเทศ	- จัดให้มีทรัพยากรที่เหมาะสมเพื่อรองรับการเพิ่มขึ้นของปริมาณคดีทุจริตระหว่างประเทศตามกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

ยุทธศาสตร์ที่ 6 “ยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทย”

เป็นการกำหนดยุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้นการยกระดับมาตรฐานด้านความโปร่งใสและการจัดการการยกระดับค่าดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย โดยการศึกษาวិเคราะห์ประเด็นการประเมินและวิธีการสำรวจตามแต่ละแหล่งข้อมูล และเร่งรัด กำกับ ติดตามให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติหรือปรับปรุงการทำงาน รวมไปถึงการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐ หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมภาคเอกชน และต่างประเทศ โดยมีกลยุทธ์การดำเนินงาน ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ 6 กำหนดกลยุทธ์ และแนวทางตามกลยุทธ์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 6 “ยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย”	
กลยุทธ์	แนวทางตามกลยุทธ์
1. ศึกษา และกำกับติดตามการยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริต(Corruption Perceptions Index :CPI) ของประเทศไทย	1.1 ศึกษา วิเคราะห์ประเด็นการประเมินและวิธีการสำรวจตามแต่ละแหล่งข้อมูลที่ใช้สำหรับการจัดอันดับดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) 1.2 บูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศ (CPI) 1.3 เร่งรัด และกำกับ ติดตามการดำเนินการยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศ (CPI) 1.4 การจัดการการรับรู้ (Perceptions)
2. บูรณาการเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเพื่อยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทย	2.1 วิเคราะห์และเชื่อมโยงเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ 3 (ยุทธศาสตร์ที่ 1 - ยุทธศาสตร์ที่ 5) เพื่อยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ของประเทศ 2.2 กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์

ส่วนที่ 3 แผนปฏิบัติการโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล ในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

แผนงาน บูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

โครงการ เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในสถานศึกษา

กิจกรรม เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และความตระหนักรู้ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

กิจกรรม บูรณาการระบบการประเมินด้านคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน

หน่วยงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

1. เหตุผลความจำเป็น

ด้วย ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันปราบปรามการทุจริต ระยะที่ 3 (พ.ศ. 2560 – 2564) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ว่า “ประเทศไทยใสสะอาด ไทยทั้งชาติต้านทุจริต (Zero Tolerance & Clean Thailand)” มีพันธกิจในการสร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริต ยกย่องธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการทุกภาคส่วนแบบบูรณาการ และปฏิรูปกระบวนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตทั้งระบบ ให้มีมาตรฐานสากล โดยมีเป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ คือ ประเทศไทยได้รับการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 นอกจากนี้ ทิศทางการพัฒนายุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันปราบปรามการทุจริต ระยะที่ 3 ยังมีความสอดคล้องกับทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (ยุทธศาสตร์ที่ 6 ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพและธรรมาภิบาลในภาครัฐ) และทิศทางยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (ยุทธศาสตร์การปลูกฝัง “คนไทยไม่โกง” และยุทธศาสตร์การป้องกันด้วยการเสริมสร้างสังคมธรรมาภิบาล) อีกด้วย

ทั้งนี้ แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 มีแผนงานและโครงการสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) คือ ยุทธศาสตร์ที่ 6 ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพและธรรมาภิบาลในภาครัฐ แผนงานที่ 5.9 การสร้างกลไก “ยับยั้ง” และ “สร้างความตระหนักรู้” เพื่อป้องกันการทุจริต ที่กล่าวถึงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา ภายใต้กรอบแนวคิด “โรงเรียนสุจริต” เพื่อสร้างองค์ความรู้และกระบวนการเรียนรู้ที่เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง ปลูกจิตสำนึก ทักษะกระบวนการคิด มีวินัย ซื่อสัตย์ อยู่อย่างพอเพียง จิตสาธารณะ ซึ่งตรงกับคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ตระหนักในความสำคัญของการเตรียมการด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ได้ร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ เพื่อร่วมสร้างจิตสำนึกและค่านิยมให้ทุกภาคส่วนตื่นตัว ละอายต่อการทุจริตประพฤติมิชอบทุกรูปแบบ โดยดำเนินโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในสถานศึกษาเพื่อวางรากฐานการปลูกจิตสำนึก ซึ่งเป็นกลไกในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของประเทศชาติ

2. วัตถุประสงค์โครงการ

1. เพื่อปลูกฝังให้นักเรียน ครู ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษาทุกคน มีพฤติกรรมร่วมด้านการทุจริตในวงกว้าง ทั้งในระดับสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และชุมชน
2. เพื่อยกระดับธรรมาภิบาลในการบริหารการจัดการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในสังกัด
3. เพื่อพัฒนานวัตกรรมป้องกันและยับยั้งการทุจริตเชิงรุกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในสังกัดให้เข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ

3. เป้าหมายโครงการ

สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านการป้องกันการทุจริต สร้างความตระหนักรู้ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตให้นักเรียน ครูและผู้บริหาร มีทัศนคติและค่านิยมร่วมด้านทุจริตในวงกว้าง ทั้งในระดับสถานศึกษา ระดับหน่วยงาน และระดับชุมชน

สถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่รับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน (Integrity and Transparency Assessment: ITA) มีการปรับปรุงหรือพัฒนาในเรื่องคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน อีกทั้งมีการยกระดับความโปร่งใสในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

4. กลุ่มเป้าหมายโครงการ

1. นักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 จำนวน 17,694 คน
2. ครู ผู้บริหาร บุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 จำนวน 1,573 คน
3. สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 จำนวน 145 โรงเรียน ประกอบด้วย
  - 1) โรงเรียนสุจริตต้นแบบ จำนวน 1 โรงเรียน
  - 2) เครือข่ายโรงเรียนสุจริต ร้อยละ 10 จำนวน 15 โรงเรียน
  - 3) เครือข่ายโรงเรียนสุจริต ร้อยละ 20 จำนวน 30 โรงเรียน
  - 4) เครือข่ายโรงเรียนสุจริต ร้อยละ 30 จำนวน 40 โรงเรียน
  - 5) เครือข่ายโรงเรียนสุจริต ร้อยละ 40 จำนวน 59 โรงเรียน

5. ค่าเป้าหมายและตัวชี้วัด แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็น การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

1. แผนย่อยการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ปี 2563
1. ประชาชนมีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต	1. ร้อยละของเด็กและเยาวชนไทยมีพฤติกรรมที่ยึดมั่นความซื่อสัตย์สุจริต	ร้อยละ 50
	2. ร้อยละของประชาชนที่มีวัฒนธรรม ค่านิยมสุจริต มีทัศนคติและพฤติกรรมในการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ	ร้อยละ 50
	3. ร้อยละของหน่วยงานที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ITA	ร้อยละ 80 (85 คะแนนขึ้นไป)

6. กิจกรรม - ตัวชี้วัด - เป้าหมาย - งบประมาณ

กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย		งบประมาณ	ระยะเวลาดำเนินการ									ผู้รับผิดชอบ
					ไตรมาส 2			ไตรมาส 3			ไตรมาส 4			
		หน่วยนับ	จำนวน		ม.ค. 63	ก.พ. 63	มี.ค. 63	เม.ย. 63	พ.ค. 63	มิ.ย. 63	ก.ค. 63	ส.ค. 63	ก.ย. 63	
1. กิจกรรมพัฒนา นวัตกรรมการสร้าง เครือข่ายและการมีส่วนร่วม ในการต่อต้าน การทุจริต ป.ป.ช.สพฐ. น้อย	จำนวนเครือข่าย ป.ป.ช. สพฐ.น้อย มีส่วนร่วมและ เป็นผู้นำในการต่อต้านการ ทุจริต	คน	145	5,000	← →									กลุ่ม ส่งเสริมการ จัดการศึกษา
2. กิจกรรมพัฒนา นวัตกรรมการสร้าง เครือข่ายและ การมีส่วนร่วมในการ ต่อต้านการทุจริต ป.ป.ช. สพฐ. ชุมชน	จำนวนเครือข่าย ป.ป.ช. สพฐ.ชุมชนมีส่วนร่วมและ เป็นผู้นำในการต่อต้านการ ทุจริต	คน	145	5,000	← →									กลุ่ม ส่งเสริมการ จัดการศึกษา
3. กิจกรรมสนับสนุน ส่งเสริมการดำเนินงาน บริษัทสร้างการดี สู่ Marketing 4.0	โรงเรียนที่ดำเนินกิจกรรม บริษัทสร้างการดีมีทักษะ ในการบริหารจัดการ บริษัทสร้างการดี และ คำนึงถึงผลประโยชน์ ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน โดยแบ่งปันผลกำไรในการ ทำประโยชน์เพื่อ สาธารณะ	โรงเรียน	30	5,000	← →									กลุ่ม ส่งเสริมการ จัดการศึกษา

กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย		งบประมาณ	ระยะเวลาดำเนินการ									ผู้รับผิดชอบ
		หน่วยนับ	จำนวน		ไตรมาส 2			ไตรมาส 3			ไตรมาส 4			
					ม.ค. 63	ก.พ. 63	มี.ค. 63	เม.ย. 63	พ.ค. 63	มิ.ย. 63	ก.ค. 63	ส.ค. 63	ก.ย. 63	
4. กิจกรรม ค่ายเยาวชน "คนดีของแผ่นดิน" (เยาวชนไทยหัวใจ STRONG)	จำนวนนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมมีค่านิยมร่วมด้าน ทุจริต มีจิตสำนึกสาธารณะ มีทักษะกระบวนการคิด มีวินัย ซื่อสัตย์สุจริต อยู่อย่างพอเพียง และ จิตสาธารณะ	คน	100	10,000	←									กลุ่ม ส่งเสริมการจัดการศึกษา
5. กิจกรรมสร้างจิตสำนึกพลเมือง (Project Citizen)	จำนวนโรงเรียนที่ดำเนินกิจกรรมสร้างจิตสำนึกพลเมือง (Project Citizen)	โรงเรียน	15	5,000	←									กลุ่ม ส่งเสริมการจัดการศึกษา
6. กิจกรรมสร้างค่านิยมความซื่อสัตย์สุจริต ให้แก่สังคมด้วยนวัตกรรมสื่อสาธารณะเชิงสร้างสรรค์ (สื่อภาพยนตร์สั้น)	จำนวนนวัตกรรมสื่อภาพยนตร์สั้นเชิงสร้างสรรค์ที่สร้างค่านิยมความซื่อสัตย์สุจริต ให้แก่สังคม	ผลงาน	1	5,000				←					กลุ่ม ส่งเสริมการจัดการศึกษา	
7. กิจกรรมขับเคลื่อนหลักสูตรด้านทุจริตศึกษาของสถานศึกษาสังกัดในสังกัด	จำนวนโรงเรียนในสังกัดที่นำหลักสูตรด้านทุจริตศึกษา ไปปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอน	โรงเรียน	145	15,000	←									กลุ่ม นิเทศติดตามฯ

กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย		งบประมาณ	ระยะเวลาดำเนินการ									ผู้รับผิดชอบ
		หน่วยนับ	จำนวน		ไตรมาส 2			ไตรมาส 3			ไตรมาส 4			
					ม.ค. 63	ก.พ. 63	มี.ค. 63	เม.ย. 63	พ.ค. 63	มิ.ย. 63	ก.ค. 63	ส.ค. 63	ก.ย. 63	
	สอน													
8. กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวปฏิบัติที่ดีในการนำหลักสูตรด้านทฤษฎีศึกษาไปใช้	จำนวนโรงเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการจัดการเรียนการสอนโดยการใช้หลักสูตรด้านทฤษฎีศึกษา และสามารถนำไปปรับใช้ในโรงเรียนได้	โรงเรียน	145	15,000										กลุ่มนิเทศติดตามฯ
9. การติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรด้านทฤษฎีศึกษา	ร้อยละของโรงเรียนที่นำหลักสูตรด้านทฤษฎีศึกษาไปปรับใช้มีการสร้างความตระหนักรู้ในการป้องกันการทุจริต มีค่านิยมร่วมด้านทุจริต มีจิตสำนึกสาธารณะ และสามารถแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม	ร้อยละ	100	10,000										กลุ่มนิเทศติดตามฯ
10. กิจกรรมการประเมินโรงเรียนสุจริตพระราชทาน ด้านความโปร่งใส	จำนวนโรงเรียนที่มีการยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการบริหารโรงเรียนด้วยความโปร่งใส	โรงเรียน	15	10,000										กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา

กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย		งบประมาณ	ระยะเวลาดำเนินการ									ผู้รับผิดชอบ	
		หน่วยนับ	จำนวน		ไตรมาส 2			ไตรมาส 3			ไตรมาส 4				
					ม.ค. 63	ก.พ. 63	มี.ค. 63	เม.ย. 63	พ.ค. 63	มิ.ย. 63	ก.ค. 63	ส.ค. 63	ก.ย. 63		
	และมีการพัฒนานักเรียนตามคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต														
11. กิจกรรมพัฒนา	จำนวนผลงาน/นวัตกรรม การปฏิบัติงานที่มีการบูรณาการและมีความเชื่อมโยงกัน ในการสนับสนุนและส่งเสริมให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต	ผลงาน	145	10,000											กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
12. กิจกรรมนิเทศ	จำนวนโรงเรียนในสังกัด ได้รับการนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินโครงการโรงเรียนสุจริต	โรงเรียน	145	20,000											กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
13. กิจกรรมเสริมสร้าง	ร้อยละของบุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เกิดความตระหนักรู้ในการป้องกันการทุจริต มีค่านิยมร่วมด้านทุจริต มีจิตสำนึกสาธารณะ และ	ร้อยละ	85	200,000											กลุ่มอำนาจการและกลุ่มกฎหมาย

กิจกรรม	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย		งบประมาณ	ระยะเวลาดำเนินการ									ผู้รับผิดชอบ
		หน่วยนับ	จำนวน		ไตรมาส 2			ไตรมาส 3			ไตรมาส 4			
					ม.ค. 63	ก.พ. 63	มี.ค. 63	เม.ย. 63	พ.ค. 63	มิ.ย. 63	ก.ค. 63	ส.ค. 63	ก.ย. 63	
	สามารถแยกแยะระหว่าง ผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม													
13.1 กิจกรรมเสริมสร้าง คุณธรรม จริยธรรม และ ธรรมาภิบาลใน สถานศึกษาของบุคลากร ในสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามหาสารคาม เขต 3	ร้อยละของบุคลากรใน สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาเกิดความ ตระหนักรู้ในการป้องกัน การทุจริต มีค่านิยมร่วม ด้านทุจริต มีจิตสำนึก สาธารณะ และสามารถ แยกแยะระหว่าง ผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม	ร้อยละ	62	150,000										กลุ่ม อำนาจการ
13.2 กิจกรรมเสริมสร้าง วินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ ข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษา	ร้อยละของบุคลากรใน สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา / ข้าราชการครู และบุคลากรทางการ ศึกษาเกิดความตระหนักรู้ ในการป้องกันการทุจริต มี วินัย และจรรยาบรรณ วิชาชีพ	ร้อยละ	200	50,000										กลุ่มกฎหมาย และคดี

7. ระยะเวลาดำเนินการ ตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2562 ถึง 30 กันยายน 2563

8. สถานที่/พื้นที่ดำเนินการ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 และสถานศึกษาในสังกัด

9. ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ (Impact)

1. นักเรียน ครู ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษามีฐานความคิดในการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

2. สถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีกลไกและกระบวนการป้องกันการทุจริตที่เข้มแข็ง และเท่าทันต่อสถานการณ์การทุจริต

3. ดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index: CPI) ของประเทศไทยมีแนวโน้มที่ดีขึ้น

10. การติดตามประเมินผล

1. การนิเทศ กำกับ ติดตาม และการรายงานผลการดำเนินกิจกรรมโรงเรียนสุจริต

2. การนิเทศ กำกับ ติดตาม และการรายงานผลการดำเนินกิจกรรมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุจริต

3. การรายงานผลการดำเนินกิจกรรมของสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ด้วยวิธีการออนไลน์ ผ่านทางเว็บไซต์โครงการโรงเรียนสุจริต (www.uprightschool.net)

4. การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาออนไลน์ (Integrity and Transparency Assessment Online: ITA Online)

สรุปโครงการ/กิจกรรม
แผนปฏิบัติการโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในสถานศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

แนวทางการดำเนินงาน/โครงการ/กิจกรรม	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
รวมทั้งสิ้น	415,000	
เป้าหมายที่ 1 : ประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ	415,000	
ตัวชี้วัดที่ 1 : ดัชนีการรับรู้การทุจริตอยู่ในอันดับ 1 ใน 54 และ/หรือได้คะแนนไม่ต่ำกว่า 50 คะแนน ภายในปี พ.ศ. 2565		
แนวทางการดำเนินงานที่ 1 : ปลุกฝังวิถีคิด ปลุกจิตสำนึก ให้มีวัฒนธรรม และพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต		
โครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา		
กิจกรรมหลัก เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และความตระหนักรู้ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต	115,000	
1. การเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและสร้างความตระหนักรู้ให้กับนักเรียน ครู ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนสุจริต เพื่อปรับฐานคิดทุกช่วงวัย และร่วมสร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต	35,000	กลุ่มที่เกี่ยวข้อง
1.1 กิจกรรมพัฒนานวัตกรรมการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริต ป.ป.ช. สพฐ. น้อย	5,000	
1.2 กิจกรรมพัฒนานวัตกรรมการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริต ป.ป.ช. สพฐ. ชุมชน	5,000	
1.3 กิจกรรมสนับสนุนส่งเสริมการดำเนินงานบริษัทสร้างการดี สู่ Marketing 4.0	5,000	
1.4 กิจกรรม ค่ายเยาวชน "คนดีของแผ่นดิน" (เยาวชนไทยหัวใจ STRONG)	10,000	
1.5 กิจกรรมสร้างจิตสำนึกพลเมือง (Project Citizen)	5,000	
1.6 กิจกรรมสร้างค่านิยมความซื่อสัตย์สุจริต ให้แก่สังคมด้วยนวัตกรรมสื่อสาธารณะ เชิงสร้างสรรค์ (สื่อภาพยนตร์สั้น)	5,000	
2. การขับเคลื่อนหลักสูตรต้านทุจริตศึกษา (Anti-Corruption Education)	40,000	กลุ่มที่เกี่ยวข้อง
2.1 กิจกรรมขับเคลื่อนหลักสูตรต้านทุจริตศึกษาของสถานศึกษาสังกัดในสังกัด	15,000	
2.2 กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวปฏิบัติที่ดีในการนำหลักสูตรต้านทุจริตศึกษาไปใช้	15,000	
2.3 การติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรต้านทุจริตศึกษา	10,000	
3. การสร้างความตระหนักในการป้องกันการทุจริตในสถานศึกษา	10,000	กลุ่มที่เกี่ยวข้อง
3.1 กิจกรรมการประเมินโรงเรียนสุจริตพระราชทาน ด้านความโปร่งใส	10,000	
4. การพัฒนานวัตกรรมการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานโครงการโรงเรียนสุจริต	30,000	กลุ่มที่

แนวทางการดำเนินงาน/โครงการ/กิจกรรม	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
		เกี่ยวข้อง
4.1 กิจกรรมพัฒนานวัตกรรมการถอดบทเรียน (Best Practice) โรงเรียนสุจริต	10,000	
4.2 กิจกรรมนิเทศ กำกับ ติดตามผลการดำเนินงานโครงการโรงเรียนสุจริต	20,000	
กิจกรรมหลัก การบูรณาการระบบการประเมินด้านคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน	300,000	
5. การเสริมสร้างธรรมาภิบาลในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุจริต)	200,000	กลุ่มที่เกี่ยวข้อง
5.1 กิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลของบุคลากรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3	150,000	
5.2 กิจกรรมเสริมสร้างวินัย คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	50,000	
6. การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ITA Online)	100,000	กลุ่มที่เกี่ยวข้อง
6.1 กิจกรรมการพัฒนาเครื่องมือการประเมิน ITA Online	10,000	
6.2 กิจกรรมการพัฒนาเว็บไซต์หน่วยงานในสังกัดเพื่อรองรับการประเมิน ITA	15,000	
6.3 กิจกรรมการประเมิน ITA สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	25,000	
6.4 กิจกรรมการประเมิน ITA สถานศึกษา	50,000	
รวมทั้งสิ้น	415,000	

(นางสาวรุ่งฤทัย บุญมาศ)

ผู้เสนอแผนปฏิบัติการ

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา

(นายวิชัญเรื่อน แสงบาล)

ผู้เห็นชอบแผนปฏิบัติการ

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

ผู้อนุมัติแผนปฏิบัติการ (สพฐ.)

(.....)

ตำแหน่ง .....

